O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 12 июл пайшанба
Сотувда эркин нархда
№ 136 (2698)

«Ғалла - 2001»

Бухоро: МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Бухоро вилояти ғаллакорлари давлатга дон сотиш шартномавий режасини бажариб, аҳдга вафо қилдилар. Қабул пунктларига 125 минг 703 тонна сара дон етказиб берилди.

Жорий йилда об-ҳавонинг қуруқ ва иссиқ келиши ғаллакорлар иродасини яна бир карра синовдан ўтказди. Тармоқда ислоҳотлар чуқурлаштирилаётгани, одамларда ерга ва мулкка муносабат ўзгараётгани, меҳнатдан манфаатдорлик ошаётганлиги ютуқларнинг бош омили бўлди. Сув тақчиллиги яққол сезилган бўлса-да, бухоролик деҳқонлар кўп йиллик тажрибани ишга солиб, экин парваришини оби-тобида ўтказдилар. Юзага келган муаммони бартараф этиш мақсадида ҳар бир хўжаликда 2-3 тадан йирик насослар ўрнатилиб, зовур сувларидан унумли фойдаланилди.

Натижада Бухоро туманидаги «Ўрта Осиё» ширкат хўжалиги ғаллакорлари 61, вилоят дончилик институти жамоаси 56, «Маданият» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти деҳқонлари 57 центнерлик марраниэгалладилар. Эришилган меҳнат ғалабасида, айниқса, Вобкент, Бухоро, Когон, Ромитан, Ғиждувон, Пешку туманлари ғаллакорларининг ҳиссаси салмоқли бўлди.

Юзлаб фермер ва оилавий пудратчилар ҳам вилоят ғалла хирмонини юксалтиришга баракали улуш қўшдилар. Шофиркон туманидаги Азим Латипов бошлиқ «Бухоро» ширкат хўжалиги деҳқонлари эса чўл шароитида 46 центнердан ҳосил кўтариб, бошқаларга ибрат бўлишди.

Мавсум давомида вилоят далаларида 100 га яқин «Кейс», 121 та «Россия» комбайнлари унум билан ишлатилди. «Кейс»ларнинг ҳар бири ёрдамида 2,5-4 минг тоннадан ҳосил йиғиштириб олинди.

Н.ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

АЁЛЛАР ДАМ ОЛИШДАН ҚАЙТМОҚДА

Оролбўйи аёлларининг дастлабки 350 нафари мамлакатимиз дам олиш масканларида саломатликларини мустаҳкамлаб қайтди. Уларни Нукус темир йўл вокзалида шаҳар жамоатчилик вакиллари кутиб олди.

Айни пайтда яна мингга яқин қорақалпоғистонлик аёл Тошкент ва Самарқанддаги ҳамда Фарғона водийсидаги санатория ҳамда профилакториялар дам олиб, соғлиғини тикламоқда.

(ЎзА).

Сўз — Ўзбекистон Қаҳрамонига

Биз тенги авлод ҳар икки даврни: ўтмишни ҳам, бугунни ҳам ўз кўзи билан кўрган, уларнинг оғирликларини ҳам, енгилликларини ҳам бошидан кечирган кишилардир. Уларга қарасангиз, қулоқ тутсангиз «Кўрган табиб эмас, бошидан ўтказган табиб» деган халқ нақли ёдга тушади... Мен ўн саккиз йилдан бери хўжаликка раисик қилиб келаман. Умримнинг энг қайноқ, энг гўзал дамлари далада, содда ва самимий қишлоқ одамлари билан бирга кечди. Ўлмаган қўраверарканг. Қизиқ даврларни ҳам бошдан ўтказдик. Яқин ўтмишда «меники» деган сўз умуман ишлатилмаганди. «Меники» эмас, «ҳаммамизники» эди. «Ҳаммамизники» бўлганидан кейин ҳамма бир хил ишламасди.

ИСТИҚЛОЛНИНГ КАТТА ЮТУҒИ

Ишлаган ҳам ўша ҳақни оларди, ўзини сояпастқамга олгани ҳам ўша ҳақ бериларди. Янги даврнинг, мустақилликнинг энг катта ютуғи шуки, «меники» деган тушунча ўз маъносини топди. Шу нарса «меники» эканини амалда кўрсатди, ундан манфаат топганг тиш-тирноғинг билан ишлар эқансан.

Бугун одамлар мулкдорлик туйғусини англаб етишди, чоғи. Қолаверса, бу янги жамиятнинг энг муҳим белгиларидан биридир.

Кўп узоққа бормай ўзимизнинг хўжаликни олайлик. Кечаги деҳқоннинг бугун бири фермер, иккинчисининг деҳқон хўжалиги бор, яна бири пудрат асосида ишлаяпти. Ҳамма имкониятига, қўлининг узун-қисқалигига қараб иш танлаган. Тўғри-да, беш бармоқ баробар эмас-ку. Ҳамма ҳам фермер бўлолмайди, ер олиб, уни бошқаролмайди-да. Ўзбекча қилиб айтганда ҳар ким қўлидан келган ишни қилади.

Одамнинг қўлига мулк тегса, халқона қилиб айтганда тили ҳам узун бўларкан. Тили узун деганим бизнинг томонларда ҳақ-ҳуқуқини таниган, деганидир. Қонун бор, қонуннинг бажарилишини назорат қиладиган идора бор. Кимдир сал қитиқ-патига тегса, дарров ўшаларга мурожаат қилади. Тўғри, бу ҳамма раҳбарга ҳам, айниқса, узоқни кўролмайдиганларга ёқмаслиги мумкин. Лекин илож қанча. Шу йўлни танлаганмиз. Эканмиз, чўчиш, қайтишсанг ҳеч қандай наф келтирмайди. Шундай қилингандагина биз ҳуқуқий-демократик давлат, фуқаролик жамиятини шакллантиришдан иборат бўлган олийжаноб мақсадимизга эртароқ эришамиз.

«Меники» деган тушунчанинг амалга киритилиши хўжалигимизда ўзининг самарасини бера бошлади. Ўтган йили пахтадан 47 центнердан, ғалладан 51 центнерга яқин ҳосил олинган бўлса, бу йил ғалланики 61 центнерга етди. Бир пудратчи, ҳатто 81 центнердан ҳам оширди. Раислик фаолиятимда ҳеч қачон бундай кўп ва баракали ҳосил олинмаган.

Янги даврнинг яна бир муҳим белгиси одамнинг, меҳнатнинг қадр топаётганидир. Меҳнат қилганг ҳам бойийсан, ҳам эъзозланасан. Қадрланган жамият қадрлидир. Ўшим гарчи олтмишдан ошаётган бўлса ҳам, лекин мен ўзимни янги жамиятнинг одами, мустақилликнинг фарзанди деб биламан. Чунки мен Мустақиллигимиз туфайли элга танилдим, қадр топдим. Мустақиллик бўлмаса менга Қаҳрамонлик унвони берилармиди ёки одамларимиз «меники», деган тушунчани қўлига жо қилиб, ерга маҳкам ёпишармиди...

Ўн йил ичида мен эришган, одамларимиз қўлга киритган ютуқларни ёки уларнинг кўпчилигидан, кўнглимиздан кечаётган гапларни айтиб тугатиш қийин. Янги жамиятнинг сифатларини яна кўп санаш мумкин. Муҳими, ушбу жамиятни истаган, уни меҳнати, қалб қўри, ҳеч бўлмаса бир оғиз ширин сўзи билан қўллаб-қувватлаётганлар биз томонларда ниҳоятда кўп. Менинг назаримда, улар — замонамизнинг ҳақиқий қаҳрамонлари, ҳақиқий фидойилари...

Иброҳим ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Денов туманидаги генерал Собир Раҳимов номидаги хўжалик раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони.

Мамлакатимизда Президент Ислом Каримов раҳнамолигида изчиллик билан амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар натижаси ўлароқ, барча соҳаларда каби транспорт ва алоқа корхоналарида ҳам муайян муваффақиятларга эришилмоқда.

Ярим йиллик якунларига бағишланди

Аҳолига замон талаблари асосида транспорт хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда. Жумладан, алоқа тизимидаги асосий телефон тармоқлари янгиланди, хат ва жўнатмалар сони кўпайди. Ушбу хизмат турларидан қарийб 30 миллион сўмлик фойда олинди.

Вазирлар Маҳкамасининг Курилиш, саноат қурилиши материаллари, транспорт ва алоқа мажмуининг ислоҳотлар тармоқларни чуқурлаштириш борасида ярим йиллик иш якунларига бағишланган мажлисида шу ҳақда гап борди. Унда тегишли вазирлик, қўмита, компания, корпорация, идора ва ташкилотлар раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимларининг ўринбосарлари иштирок этди.

Бош вазир ўринбосари А.Исаев бошқарган мажлисда 2001 йилда тизимда молиялаштириш манбалари бўйича капитал маблағлари ўзлаштириш, хорижий сармоялар жалб этиш, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари қуриш ва уларни жиҳозлашни жадаллаштириш, маҳаллий хомашёлар негизида маҳсулот ишлаб чиқариш ва экспортни кўпайтириш борасидаги вазифалар қандай бажарилаётгани муҳокама этилди.

Кун тартибидаги масалалар юзасидан мазкур мажмуа котибияти мудири О.Алихўжаев, макроиқтисодиёт ва статистика вазири ўринбосари Б.Хўжаев, Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги бош директори Ф.Абдуллаев, "Ўзқурилишматериаллари" акциядорлик компанияси раиси Э.Акромов, "Ўздаврархитектқурилиш" қўмитаси раиси ўринбосари С.Низов ва бошқаларнинг ахбороти тингланди.

Таъкидланганидек, ўтган давр мобайнида қурилиш ишлари сезиларли даражада жадаллашди. Экспорт дастурини бажариш борасида ҳам юқори кўрсаткичларга эришилди. Биринчи ярим йилликда бу борадаги хизматнинг умумий қиймати 146 миллион АҚШ долларига тенг бўлди. Бу эса топшириққа нисбатан салкам 114 фоиз демакдир. Транспорт ва алоқа хизмати соҳаларига 556,5 миллион АҚШ доллари миқдорида хорижий сармоя жалб этилди.

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ 112 та касб-ҳунар коллежи ва 7 та академик лицейни таъмирлаш ва қуриш жадал давом этмоқда. "Она ва бола", "Соғлом авлод" давлат дастурларида белгиланган муассасаларни барпо этиш борасидаги ишларнинг ҳам тўлиқ бажарилишига эришилаяпти.

Аммо қурилиш ишларига ҳамма жойда ҳам етарлича эътибор берилиб, ажратилган маблағлардан самарали фойдаланилаяпти, деб бўлмайди.

Мажлисда мажмуа таркибига кирувчи корхона ва ташкилотларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳаллий хомашё негизида маҳсулот ишлаб чиқариш, молиявий муносабатларни таконимиллаштириш, чет эл сармояларини ўзлаштириш, бажарилган ишлар юзасидан аниқ ҳисоб-китоб назоратини йўлга қўйишни янада кучайтириш чора-тадбирлари белгиланди.

(ЎзА).

СПОРТСЕВАР МУХЛИСЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари таҳририяти, республика Каратэ миллий федерацияси, Мудофаа вазирлиги ҳамкорликда шу йилнинг 15 июл куни мустақиллигимизнинг 10 йиллигига бағишлаб 1991 йилда туғилган ўғил болалар ва қизлар ўртасида «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари соврини учун каратэ бўйича мусобақа ўтказади.

Истиқлолимиз тенгдошларининг чинакам спорт беллашувларидан баҳраманд бўлишни истасангиз, шу куни соат 9.00 дан бошлаб пойтахтимиздаги МҲСК спорт мажмуига ташриф буюришни унутманг.

Дарвоқе, ушбу мусобақанинг ғолибларини болалар учун энг қимматли бўлган совғалар кутмоқда. Спорт байрамига марҳамат!

Чорвадорлар «КОСКОМ»га эга бўлишди

"Коском" Ўзбекистон-Америка қўшма корхонасининг "Коском-Навоий" филиали қисқа вақтда ўз мижозларини топди.

Яқинда "Коском"нинг Зарафшон шаҳри ва Мурунтов кўрғонидаги нуқталари ҳам абонентларга хизмат кўрсата бошлади. Эндиликда бепоён Қизилқум ва Томдитов адирларида меҳнат қилаётган чорвадорлар ҳам "Коском" хизматидан фойдаланмоқда.

Зарафшонлик ва мурунтовлик кончилар, хизматчилар, тадбиркорлар вақти тежалаётгани, "Коском" уяли алоқа телефонлари туфайли бир зумда ишлари битаётганидан мамнун. Ҳозиргача "Коском"нинг бу ердаги мижозлари 300дан ошди.

Тез кунларда Учқудуқ шаҳри аҳолиси ҳам "Коском" телефонларидан фойдалана бошлайди.

Омон МАРДИЕВ.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

Шарон Берлускониданёрдам сўрамоқчи

Бугун Исроил Бош вазири А.Шароннинг Италияга икки кунлик расмий ташрифи бошланади. Исроилдан тарқатилган хабарларга қараганда, ташриф давомида А.Шарон Италия Бош вазири С.Берлускони билан учрашиб, минтақадаги қалтис вазиятни юмшатиш борасида кўмакка чақириш ниятида. Маълумки, бундан бир муддат олдин 64 ёшли медиа-магнат корчалони, Европанинг энг бадавлат одамларидан бири саналувчи Сильвио Берлускони мамлакат Бош вазири лавозимига сайланган эди. У ўшанда Италия ташқи сиёсати ҳақида гапириб, ҳар қандай демократия ва бозор иқтисодиёти тамойилларини бош мезон ҳисоблайдиган давлатлар ҳамма қанча кўп булса, бу дунё шунча яхши бўлади, деган эди.

Ўринбосарлар лавозимидан бўшатилди

Куни кеча Россия Ички ишлар вазирлигидаги бир қанча мулозимлар ўз вазифаларидан озод этилди. Шахсан мамлакат президенти Владимир Путин фармони билан М.Боохов ва вазирлигининг Ички ишлар вазирлигининг криминал, милиция генерал-полковниги А.Чекалин ва уларнинг вазирлик ўринбосарлари ўз ишларини ташлашди. Ушбу вазирликнинг ўринбосари этиб тайинлади. Шунингдек, Кремль раҳбари милиция генерал-полковниги П.Нелезин ва генерал-лейтенант В.Черновский ва М.Игнатьев каби вазирлик намоёндаларини ўз курсиларидан маҳрум этди. Чунки, Россия Ички ишлар вазирлигидаги бу кадрлар ислоҳоти сабаблари хусусида ҳозирча ҳеч қандай изоҳ берилмаяпти.

Режа аниқ, аммо...

Кеча Оқ уй маъмурияти ракетадан мудофаа тизими мамлакат учун катта сиёсий ва стратегик аҳамиятга эга эканини яна бир бор урғу беради, ушбу тизимни яратиш режасини тезлаштиришни маълум қилди. Америкалик мутахассисларнинг таъкидлашича, ушбу режа АҚШ ҳимояси учун ўзига хос халқалар яратиш ғоясини рўёбга чиқаради. Биринчи халқа фақат АҚШнинг ҳудудий хавфсизлигини таъминласа, иккинчи халқа унинг яқин қўшнилари — Канада ва Мексикани ўз ичига олади. Учинчи халқа эса АҚШнинг иттифоқчилари бўлмиш Ғарбий Европа давлатлари хавфсизлигини таъминлайди. Аммо жаҳон матбуоти хабарларига кўра, ушбу режа ҳали фақат режа холос. Америкаликлар сўнгги ўн йилда ҳам бир неча бор шундай тизимни синовдан ўтказган эди, аммо улар муваффақиятли чиқмади. Негаки, бунинг учун ҳали тўлиқ ишланмаган келишув ёки шартлашув зарур.

Сўнгги сонияларда...

Эстониянинг Россиядаги элчиси Тийт Матсулевич молиявий масалаларда йўл қўйган айби учун Москвадан чақириб олинди.

* * *

Югославиянинг собиқ президенти С.Милошевичнинг оқловчиси Кристофер Блэк ўз мижозини ҳар доимгидан-да, кучли кўп қийналтилаётгани ва ҳеч қандай айблари далилланмаётганлиги маълум қилди.

* * *

Франция президенти Жак Ширакнинг қизи Клади давлат бюджетидан ажратилган маблағни ишлатганликда гумон қилиниб, сўроқ қилинди.

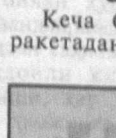

Қишлоқда ислоҳотлар қандай кечаётир?

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида Вазирлар Маҳкамаси Агросаноат мажмуининг иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида биринчи ярим йиллик иш якунларига бағишланган мажлис бўлиб ўтди. Унда мажмуа таркибига кирувчи вазирлик, ташкилот, компаниялар ва тегишли муассасалар раҳбарлари, мутахассислар иштирок этди.

Бош вазир ўринбосари, қишлоқ ва сув хўжалиги вазири Т.Холтоев бошқарган мажлисда мамлакат агросаноат тизимида амалга оширилаётган ислоҳотларни янада жадаллаштириш, бу борадаги камчилик ва нуқсонларни тезроқ бартараф этиш масалалари муҳокама қилинди.

Мажлис муҳокамасига киритилган масалалар юзасидан қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг биринчи ўринбосари А.Жалолов, вазирлик ҳузуридаги фермер хўжаликлари уюшмаси раиси А.Бобомирзаев, "Ўдонмаҳсулот" давлат корпорацияси раиси И.Нажмиддинов, "Ўзагромашсервис" уюшмаси раиси Ш.Нишонов ва бошқаларнинг ахбороти тингланди.

Таъкидланганидек, қишлоқ хўжалиги корхоналарини ислоҳ қилиш, маҳсулот етиштирувчиларнинг ерга, мулкка ва ўзи етиштирган маҳсулотга эгалик ҳиссини кучайтириш, республикамиз экспорт салоҳиятини ошириш ва хориждан келтириладиган маҳсулотлар ўрнини босувчи маҳсулот ҳамда бутловчи қисмларни кўпроқ ўзимизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга жиддий эътибор қаратилаяпти.

Соҳада йил бошидан буён ишлаб чиқарилган ялпи маҳсулот ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 106,1 фоизни ташкил этди. Дон, мева-сабзавот етиштириш кўпайди.

Далалардаги ғалла деярли саранжомлаб олинди. Айни вақтда ўзи парваришда турган пахта ҳосили ҳам яхши. Лекин бу йили сув танқислиги, айрим жойларда эса агротехника тадбирларининг сифатсиз ўтказилиши пахта ҳосилига салбий таъсир кўрсатиши мумкинлиги ҳам таъкидланди. Бу ҳолни олдини олиш учун янада кўпроқ меҳнат сингдириш, барча имкониятларни ишга солиш зарурлиги таъкидланди.

Айрим қишлоқ корхоналарида хусусийлаштириш ва мавжуд акционерлик жамиятларининг эркин сотувдаги қимматбаҳо қоғозларини сотиш ишларини ҳам кўнгилдагидек деб бўлмайди. Бу, айниқса, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, "Ўзагромашсервис" уюшмаси, "Ўзпаррандасаноат", "Ўзбалиқ" корхоналарида яққол сезилмоқда.

Мажлисда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

(ЎзА).

Маърифат соати

КЎЗИНГГА ОСМОННИ ЖОЙЛАБ ОЛ

Ўшанда Мамадали Нурматов биз текширмоқчи бўлган мактаб директорига ён босиши, уни оқлашга ва турли-туман йўллар билан Ховос туманининг олис қишлоғига боришимизга қаршилик қилиши мумкин эди. Бироқ у бундай қилмади. Улов ажратиб, бизга ўз муовинини қўшиб берди. Орадан кўп ўтмай вилоят газетасида «Товон остидаги чўғ» номли мақола чоп этилди. Унда мактабдаги таълим-тарбия ишларининг талабга жавоб бермаслиги, директорнинг саводсиз шахс эканлиги танқид қилинганди. Мақола босилиб чиққач, халқ маорифи бўлими мудири эндиликда мен билан қаерда ишлашни сўрашмаса ҳам керак деб ўйлаганман. Аксинча бўлиб чиқди. Директор ишдан олиниб, унинг ўрнига ёш ва билимдон ўқитувчи тайинланди. Таҳририятга келган жавоб хатида эса Мамадали Нурматов танқид тўғри деб топилганини айтиб, жамоага раҳмат билдирганди. Унинг менга бўлган муносабатида ҳам заррача ўзгариш бўлмади. У салкам қирқ беш йил турли лавозимларда ишлади. Сўнг пенсияга чиқди. Орадан уч йил ўтгач Мамадалини акани мактаб директорлигига таклиф этишди. Ёшини, лавозимнинг кичиклигини ўйлаб у таклифни рад этиши мумкин эди. Уч йил ичида у етакчилик қилган мактабда давомат ва ўзлаштириш ижобий томонга кескин ўзгарди. Ўқиб ўқувчилар олий ўқув юртларига муваффақиятли имтиҳон топширишди.

Мен уни вафотидан бир ҳафта олдин кўргандим. Естиги тагидан Навоийнинг китобини олиб бир ғазални ўқиб берганди. Кейин кулимсираб шундай деганди. «Навоийни қайта ўқиб чиқяпман. Очиғи Ҳазратни мана энди яхшироқ тушунгандек бўляпман...»

Ушанда ёши етмишдан ошган, касалманд ва бемажол бу одамга Навоий нега керак экан, деган ўйга боргандим. Энди билсам, бу ўй гумроҳликдан бир белги экан...

... Урушдан ярадор бўлиб қайтган боёвутлик Турсунбой Латипов қирқ йил раис бўлиб ишлади. Ўша йиллари хўжалик ҳисобида ўн миллион сўм пули бўларди. Бу пулга мингдан ортиқ машина харид қилиш мумкин эди. Мана шу рақам ҳам унинг раҳбарлик лаёқатидан, маҳоратидан дарак бериб турибди. У нафақага чиқиб, галати бир сир аён бўлди. Раислик қилганда ҳам оддийгина бўлиб ортирибди, на данғиллама уй-жой қурибди. Унинг фарзандларига яхши ҳотирдан бошқа ҳеч ким қолдирмабди...

Сирдарё туманидаги Собир Раҳимов номли боғдорчилик ва узумчилик ихтисослашган ширкат хўжалиги раиси Ғайбулла Тўйчиевнинг ғалати бир ён дафтарчаси бор. Унда кам таъминланган оилалар рўйхати, уларга нима берилгани ва нима берилишининг режаси эди. Бир қарашда эса қайдларга тушган. У рахс бўлгач, уч йил ичида хўжалик қаддини ростлаб олди. Шароб тайёрлайдиган завод ишга тушириди. Шаҳарга иш қидириб кетган одамлар яна хўжаликка қайтди. Ҳамёнида ел ўйнайдиган хўжалик кейинги йилларда ғаллачилик, боғдорчилик, узумчилик ва шароб тайёрлашдан миллион-миллион сўм даромад ола бошлади. Раҳбарда иқтидор бўлмаса, у одамларга қандай эзгулик тарқата олади?

Одатда ишга янги тайинланган раҳбар одамларнинг кўнглига йўл қидиради. Жамоани янги мукофотлар ва ишонч билан қарши олади. Бундай раҳбарлар бошлаб борадиган усулларни излаб топишга ҳаракат қилади. Шаҳарда истиқомат қилувчи бир танишим катта қурилиш жамоасига раҳбар этиб тайинланди. Орадан бир ой ўтмасдан уйининг темир дарвозаси ёнгоқ дарахтидан ишланган нақшдор дарвозага алмаштирилди. Ҳовлисининг ўртасига бассейн қурилди. Унинг юриш-туришида кибр-ҳаво пайдо бўлди. Қўл остидагиларни имлаб чақирадиган одат чиқарди.

Яна бир ҳодиса: чўл туманидаги хўжалик раҳбари ўғил уйлантирадиган бўлиб қолди. Хонадон дарвозасида раис бир йигитни бўрлаб сўкар, тўйхонага кириб келаётган меҳмонлардан тап тортмасди. Кейин билсак у ўз ҳайдовчисини Тошкентга жўнатиб, унга «Лимузин» машинасини олиб келишни буюрган. Бироқ ҳайдовчи фақат иккита машина топиб келган экан. Элнинг оғзига элак тутиб бўлмайди. Бу хориж машиналари ҳақида гап кетди. Ахир бу машиналарнинг бир кунлик хизмати 200 АҚШ доллари туради. Келинни нариги қишлоқдан бу қишлоққа олиб келиш учун бундай дабдабанинг кераги бормикин? Кимдир писанда қилди, кимдир «Эплаган икки ошайди» дея тўйхона эгасининг тарафини олди. Дастурхон шоҳона эди. Беш-олти нафар бирбиридан гўзал официант аёллар давралдагиларга хизмат қиларди. Меҳмонлар «чертиб-чертиб» чақирилган. Чор-атрофга разм солиб, шу қишлоқлик оддий кишиларнинг биронтасини ҳам учрата олмадим. Ажаб, ўз элини тўйга чорламаган раҳбар раҳбарми?

Бир йил муқаддам ажойиб воқеанинг шоҳиди бўлганман. Хасса таянган бир муйсафид туман ҳокимининг қабулидан оғзи қулоғида бўлиб чиқди.

— Ҳа отахон, намунча хурсандсиз? — дея уни гапга солдим.

— Э, бу йигитнинг кўзида осмон бор экан. У билан гаплашиб роса мазза қилдим...

— Ишни ҳам битирдими ахир?

— Ярмини битирди. Ярмини нега битиролмаслигини яхшилаб тушунтириб берди. Ўша ярми нега битмаслигини ўзим ҳам биламан.

Юртбошимиз кўплаб йиғинларда, чунончи яқиндагина Қашқадарё вилоятида деҳқонлар билан бўлган учрашувда раҳбар шахси, унинг кундалик ҳаётда тутган ўрни ҳақида жиддий гапларни айтди. Раҳбарлик мансаб эмаслигини, балки у халққа хизмат қилиш учун берилган ваколат эканлигини қайта-қайта таъкидлади.

Нақшинкор дарвозалар, қўша-қўша иморатлар, сохта обрўлар инсон боласига неча йил хизмат қилади? Беш йилми, ўн йилми! Мана шундай сохтакорлиқ фирибгарлик билан элнинг қалбига кириб бўладими? Сувдан ҳолва ясайдиганлар ҳаётнинг бу абадулабад ҳикматларини тўғрисида ҳеч ўйлаб кўрганмикин?

Мен юқорида ҳаётдан кўз юмган кишилар ҳақида кўпроқ гапирдим. Уларни эслаш, уларнинг меҳнатини эслатишга бугун орамизда яшаётган одамлар ҳам муҳтож бўлиши мумкин. Чунки, ҳамма бир йўли олдинги ўрнида қолмайди. Қаранг, бугунги кунда биз учун ибрат бўлаётган одамлар ўз ўрнини кўрсатмоқда. Одамлар ҳам юзлаб, минглаб одамлар кўнглига кўчиб ўтган.

Ана шу одамларнинг ҳам кўзида осмони бўлган. Кўзида осмони бўлган одамлар бу дунёнинг бағрикенглиги, чексизлиги, ўр-қирини бошқалардан кўра теранроқ кўрди. Молодан замин ҳам, шу заминда захматкашлари ҳам тиниқроқ кўзга ташланади. Ўзини дарё ва кувончи, орзу ва умиди, ният ва мақсади тўкин элнинг олдида сезиш учун осмонда парвоз қилиб ҳаёт шарт эмас.

«Хўш, унда нима қилиш керак?» деган савол туғилади. Жавоб эса қўлимизда: сизу биз осмонни кўзимизга жойлаб олсак бас! Кўзида осмони бор одам шу элатнинг, каттаю кичикнинг сиру синоатини, иродаси рухини ким сўраса ҳам, қайт этмайдиган юксак ҳикматдир.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"ТУРОН" СТУДИЯСИ БАХМАЛДА

Жиззах вилоятининг Бахмал тумани марказидаги қишлоқ хўжалиги коллежида "Ўзлигингни унутма!" мавзуида саҳналаштирилган тадбир бўлиб ўтди. Ўзбекистон Маданият ишлари вазирлиги тасарруфидаги "Турон" ёшлар студияси ҳамда туман ҳокимлиги ҳамкорлигида ўтказилган ушбу тадбирда динний ақидапарастлик ва гиёҳвандликка қарши кураш мавзуидаги саҳна кўринишлари намойиш қилинди. Бу иллатларнинг мудҳиш оқибатлари бадиий лавҳаларда акс эттирилди.

Тадбир ёшларда катта таассурот қолдирди.

Йўлчи ЖЎРА,
ЎзА мухбири.

Илдизлари теран дарахт

Қашқадарё вилояти

Йиллар синовида тобланган дўстлик

Озодлик муқаддас неъмат. Бу неъматдан баҳраманд бўлган халқ ўзи яратган, эришган, ўзлаштирган қадим қадриятларни янги мазмун билан бойитади. Ана шундай эзгуликка йўғрилган безавол қадриятларимиздан бири халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликдир. Шу боис ҳам истиқлолимизнинг биринчи кунлариданоқ халқлар ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва тенглик умумдавлат миқёсига эга бўлган масала сифатида эътироф этилди. Бу борада қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, ўзаро иноқлик, ҳамкорлик анъаналарини янги мазмун ва маъно билан бойитишга бел боғланди. Бугунги барқарорлик, тинчлик ва тараққиёт ҳам Президентимиз бошчилигида олиб борилган ана шу изчил саъй-ҳаракатларнинг натижасидир.

Бутун республикамиз қатори миллатлар иноқлиги вилоятимиз равнақига ҳам жуда кўп нарса берди. Биз ерли халқ орасида ўзга миллат вакилларидан «Дўстлик», «Меҳнат шуҳрати» ордени соҳиблари, фан докторлари, малакали врачлар, донгдор пахтакор ва муҳандисларни учратишимиз мумкин. Бу инсонлар ўзларининг ҳаёти, салоҳияти, орзу-интилишларини вилоят бугуни ва истиқболига бахшида этганлар. Қарши туманидаги «Лева» фермер хўжалиги раиси, «Меҳнат шуҳрати» ордени соҳиби Лев Николаевич Ким, Шўртан нефт ва газ конлари бошқармасининг ишлаб чиқариш хизмати бўлим бошлиғи, «Дўстлик» ордени соҳиби Николай Брузенцев, Деҳқонобод туманидаги Деҳқонобод шаҳарчаси фуқаролар йиғини раиси Абдувоҳид Бобаков, Қарши давлат университети кафедраси мудири Асқар Вардиашвили каби юзлаб фидойилар воҳамиз меҳнаткашлари фахр ва ифтихор этадиган ана шундай инсонлардан ҳисобланади.

Баъзи кишилар учун тинчлик, барқарорлик, ҳамжиҳатлик ўз-ўзидан бўлаётгандай, унга осонгина эришилаётгандай туюлиши мумкин. Лекин унутмаслик керакки, тинчлигимиз, барқарорлигимиз замирида тинимсиз сермашаққат меҳнат, оқилона ички ва ташқи сиёсат ётади. Ана шуларнинг натижаси ўлароқ қўлга киритилаётган ютуқларни ҳаётимизнинг турли соҳаларидан топиш мумкин.

Айни пайтда икки миллиондан ортиқ аҳоли яшайдиган Қашқадарё вилоятини турли миллат ва элатларнинг улкан оиласига қиёс қилиш мумкин. Баҳористон, Усмон Юсупов туманларида қадимдан ўзбеклар билан бирга туркманлар, Касби, Деҳқонобод, Шаҳрисабз, Китобда тожиклар, Косон, Усмон Юсупов туманларида араблар ёнма-ён яшаб, меҳнат қилишмоқда. Асрлар давомида ота-боболари шу заминда яшаб, келган бу миллат вакиллари ўртасида қуда-андачилик, қариндош-уруғчилик алоқалари чуқур томир отган, ўзаро дўстлик ришталари чамбарчас боғланиб кетган.

Вилоятдаги мавжуд мактабларнинг 47 тасида ўқув машғулотлари тожик, 24 тасида рус, 7 тасида туркман, 180 тасида ўзбек-тожик, 24 тасида ўзбек-рус тилларида олиб борилади.

37 та мактабгача таълим муассасаларида рус тилидаги гуруҳларга ўзбек тилини ўргатиш курслари ташкил этилган. Ҳар йили вилоятда таълим-тарбия рус тилида олиб бориладиган мактабгача таълим муассасаларида «Ўзбек тили» фестивали ўтказиб келинмоқда.

Деҳқонобод туманида 100 мингдан кўпроқ аҳолининг 30 минги тожиклардир. Улар азалдан ўзбек халқи билан ёнма-ён ҳамкор ва ҳамнафас бўлиб яшаб келмоқдалар. Уларнинг турмуш тарзига чуқурроқ разм солинса тўй-маъракалари, анъаналари, урф-одатлари бир-бирига жуда ҳам яқинлигини кўришимиз мумкин. Юртбошимиз «Мамлакатимиз тинчлиги миллатларнинг дўстлиги туфайли, миллатлари иноқ мамлакатнинг эртаси ободдир» деганларида минг бора ҳақлар.

Вилоятимизда рус, корейс, араб миллий-маданий марказлари фаолият кўрсатмоқда. Хусусан, араб миллий-маданий марказининг амалга ошираётган ишлари таҳсинга лойиқ. Бу марказ истиқлол билан тенгдошдир. Бу ерда арабларга мансуб урф-одатлар, анъаналар тарғиб этилмоқда. Биргина ушбу марказ томонидан ташкил этилган «Ал-арабия» фольклор этнографик дастасининг фаолияти нафақат вилоятда, балки республикада ҳам машҳурдир. Даста репертуаридаги қадимий араб халқ қўшиқлари, ўйин ва лапарлари миллатлар ўртасидаги дўстлик ва иноқликни тараннум қилади. Мазкур марказ ташаббуси билан ташкил қилинган гилам цехида қадимий араб гиламлари тўқиладики, улар юксак миллий санъат намунаси сифатида кўнгилларни ҳайратга солади.

Мустақиллик воҳамизда яшаётган миллатлар тотувлиги ва дўстлигини янги босқичга кўтарди. Муборак шаҳрида ўтказилган «Дўстлигимиз — ғуруримиз, истиқлолимиз — шон-шарафимиз» байрам кечасида 18 миллат вакиллари иштирок этгани, руслар, тожиклар, туркманлар томонидан тайёрланган санъат кўргазмалари кеча иштирокчиларида катта таассурот қолдиргани фикримизга далил бўла олади.

Миллатлар ўртасидаги дўстлик, аҳиллик ва иноқликни тараннум қиладиган бундай учрашувлар, суҳбатлар, йиғинлар, байрам кечалари, кўрик-танловлар вилоятимизнинг турли бурчакларида мунтазам ўтказилиб келинмоқда.

Хуллас, воҳада ўзаро ҳамкор, ҳамдард, ҳамнафас бўлиб яшаётган миллат ва элатларимиз дўстлиги, биродарлиги йиллар синовидан ўтган. Бугунги кунда ютуқлар учун муҳим омил, мустаҳкам замин бўлаётган ана шу дўстликни асраб-авайлашни ҳар бир миллат вакили ўзининг фуқаролик бурчи деб билмоқда.

Назар ҲАКИМОВ,
вилоят ҳокимининг ўринбосари.

«Тадбирларимиз биргаликда ўтади»

Рус миллий-маданий маркази бундан олти йил аввал ташкил этилган эди. Марказимизга вилоятда яшовчи миллати, дини ва эътиқодидан қатъий назар хоҳлаган киши аъзо бўлиб кириши ёки хайрихоҳлик билдириши мумкин. Шунинг учун ҳам марказ томонидан ўтказиладиган ҳар бир тадбирга руслар билан ёнма-ён ўзбек, татар, украин, белорус, корейс ва бошқа миллат вакиллари ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Масалан, вилоятда ўтказилган Александр Сергеевич Пушкин таваллудининг 200 йиллигига бағишланган тантаналарда унинг шеърлари нафақат рус тилида, балки ўзбек, украин, татар, тожик ва туркман тилларида ҳам янгради. Вилоят ҳокимлигининг қарори билан ўтказилган «Пушкинхонлик декадаси» вилоят маънавий-маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Пушкин таваллудига бағишланган тадбирлар маҳаллий шоирларнинг мушоира кечасига айланиб кетди.

Рус миллий байрамлари, қиш билан хайрлашув, баҳор билан учрашув байрамларини ўтказиш анъанага айланиб қолди. Қувончлиси шундаки, ушбу миллий байрамларни юксак савияда ўтказишда «Қаршисавдо» очиқ ҳиссадорлик жамияти, «Ўзбурғунефтгаз» бирлашмаси, Муборак газни қайта ишлаш заводи, «Қаршиёғэкстракция» очиқ ҳиссадорлик жамиятлари ҳомийлик қилмоқдалар.

Барча тадбирлар рус ва ўзбек тилларида ўтказилади. Шунинг учун ҳам ҳар бир қатнашчи Ўзбекистон деган озод ва обод юртнинг тенг ҳуқуқли фарзанди эканлигини қалбан ҳис этади, ғурурланади. Мана шу туйғу Ватанга муҳаббат, келажакка ишонч руҳини мустаҳкамлайди.

Елена КУЧЕРЕНКО,
вилоят рус миллий-маданий маркази раиси.

Бир оила фарзандларидек

Мен миллати туркман бўлган Ўзбекистон фарзандиман. Бу икки халқнинг полвониман. Баҳористон туманига қарашли Чандир қишлоғида туғилиб вояга етганман. Амир Темур номли жамоа хўжалигида раҳбар лавозимларда ишлаганман. Айни пайтда нафақа оламан. Бу икки — ўзбек ва туркман халқининг диллари дилларига туташ бўлганидек, ерлари ҳам ерларига туташдир. Бизнинг «Чандир» жамоа хўжалигига қарашли ерларда ҳозирги кунда 15 мингдан ортиқ туркман истиқомат қилади.

Мен болалигимдан курашга қизиқиб, тўй-маросимларда кураш тушиб келардим. Полвонларнинг миллати суриштирилмас, забардаст ва кучлилигини билардик, холос. Ўзбек Нортожи, Мамарайим, Муртазоқул, Ёмғир, Ибройим, Сайфулло, Жўра, туркман Ҳаким, Жумақули, Тўра, Ҳамро, тожик Оқмирза, Муҳаммади, араб Элмурод полвонлар билан ҳақли равишда фахрланар эдик. Улар билан доимо камарбаста бўлиб келганмиз. Мусобақа, тўй-маъракалардаги ютуқларидан сидқидил қувонганмиз.

Мен Ўзбекистондаги энг бахтли оилалардан бириман. 8 нафар фарзандим бор: ҳаммаси уйли-жойли. Келин, куёвларим ўртасида турли миллат вакиллари бор. Ҳаммамиз бир оила фарзандларидек жипслашиб кетганмиз. Бугун ўрни келганда эслаб қолдим. Бўлмаса кимнинг қайси миллат вакили эканлиги ҳеч кимнинг хаёлидан ҳам ўтмайди. Чунки урф-одатларимиз, маросимларимиз бир.

Дўстлик ва биродарликнинг тимсолига айланиб кетган спорт, жумладан миллий курашимизнинг халқларимизни янада жипслашувида аҳамияти беқиёс, деб ўйлайман. Аслида кураш мард, танти халқимиз ҳаётининг нафақат бир парчаси, балки айнан ўзидир. Мустақиллик шарофати туфайли миллий курашимиз жаҳонга бўй кўрсатди.

Юртдошимиз Баҳром Авезов Онталия шаҳрида миллий кураш бўйича жаҳон чемпиони бўлганида ёки Буюк Британиянинг Бедфорд шаҳрида ўзбек кураши бўйича Президентимиз Ислом Каримов номидаги халқаро турнир ўтказилиб, инглизлар «Ҳалол» деб ҳайқирганларида қувончимга сиғмай кетганман, вилоятимизда халқаро миқёсда турнирлар ўтказилганда яратганга шукроналар айтганман ва айтаман.

Рустам полвон ҲАҚҚИЕВ,
Миллий кураш бўйича спорт устаси.

Ўзлигимизни англадик

Шўролар даврида биз жейновлик араблар ҳам миллий жиҳатдан ўгайландик. Биз ўз тилимиз, динимиз, ўтмишимиз, урф-одатларимиз, маданиятимизга эга бўлсак-да, миллат сифатида тан олинмадик. Жейнов қишлоғида аксарият араб миллатига мансуб аҳоли яшаса-да, шўро тузуми даврида бирорта ҳам араб мактаби очилмади.

Мустақиллик бизга ҳам эркин нафас олиш имконини берди

Мен шу юртда туғилиб, шу заминда улғайиб, эл ичида обрў-эътибор қозондим. 40 йилдан зиёд вақт ичида халқ хўжалигининг турли соҳаларида ҳалол меҳнат қилдим. Бугунги кунда Жейнов қишлоқ фуқаролар йиғинида раис вазифасида ишлаяпман. Мустақиллигимизнинг 10 йиллиги нишонланадиган санада 60 ёшни қаршилаяпман. Пири-бадавлат оила соҳиби эканлигимдан фахрланаман. Турмуш ўртоғим Гулчеҳра Абдуллаева билан 11 нафар фарзандни тарбиялаб, эл корига ярайдиган инсонлар қилиб улғайтирдик. 9 нафар болаларимизни уйли-жойли қилдик ва улардан 33 нафар набираларимиз бор. Фарзандларимизнинг барчаси турли соҳаларда бунёдкорлик ишлари билан банд. Оллоҳ бизга шундай диёрни, шундай ўзининг қутлуғ назари тушган заминда яшашни ато этиб қўйибди. Биз бугун юртимизда жуда катта ишлар амалга оширилаётганлигига гувоҳмиз, мамлакатимизда тинчлик ва осойишталик бундан кейин ҳам барқарор бўлишига ишонамиз. Биз ўзбек ва араб халқларининг абадий дўстлиги ва қардошларча бирлигини доимо муқаддас билиб асраймиз ва қадрлаймиз.

Хайрулло ЧОРИЕВ.

Ўзбекнинг удмурт келини

Аёл зотини тақдирнинг палаҳмон тошига қиёслашгани рост экан. Бўлмаса Ўзбекистон аталмиш диёрда яшаб, умргузаронлик қилишим хаёлимга келибдими?! Удмурскда туғилганман. 1971 йил 19 ёшлигимда оиламиз билан Ўзбекистонга кўчиб келдик. Дастлаб Бухоро вилоятининг Жондор туманидаги Зарафшон қишлоғида яшай бошладик. Турмуш ўртоғим Отамурод Жумаев билан шу ерда танишганмиз. У киши чўпонлик қилардилар, қир-адирларда, дала-даштларда юрардилар. Менинг ҳам кейинги ҳаётим шу даштлар билан боғланди.

1977-1978 йилларда Қашқадарё вилоятининг Баҳористон тумани, Помуқ қишлоғида, 1978 йилдан ҳозиргача Усмон Юсупов туманининг Авазчўл қишлоғида яшаяпмиз. 1990 йилдан буён шу қишлоқнинг врачлик амбулаториясида орастабон бўлиб ишлайман.

Отамурод ака билан бирга 8 фарзандни ўстирдик. Улардан 6 нафарини уйли-жойли қилганмиз. Набираларимнинг сони ҳам саккизтага етди.

Ҳаётимдан нолимайман. Мен ўзга миллат вакили бўлсам-да, ўзимни ўзбек халқидан айри ҳолда тасаввур эта олмайман. Бу халқнинг урф-одатлари, маънавий қадриятлари қонқонимга сингиб кетган.

Яратганга шукрлар айтаманки, юртимиз тинч-осойишта, фарзандларимиз баркамол инсонлар бўлиб вояга етишаяпти. Шунданми, мен бошқа ерда яшаб, истиқомат қилишни ҳатто тасаввуримга ҳам сиғдира олмайман.

Лидия ЖУМАЕВА,
Усмон ЮСУПОВ тумани.

Саҳифа материалларини Абдувоҳид Очилдиев ва «Халқ сўзи» мухбири Исмат Худоёров тайёрлади.

Эътироф

Ўзбекистон — жаҳон нигоҳида

«Тошкент халқаро радиоси»да хорижлик радиотингловчилар иштирокида радиомусобақа ўтказилиши одат тусига кириб қолган. Жорий йилдаги танловимизни эса мамлакатимиз мустақиллигининг 10 йиллигига бағишладик.

Бу гал хорижлик радиотингловчиларимизга: «Ўзбекистон ҳақида нималарни биласиз?» деган савол билан мурожаат қилдик. Дарвоқе, шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, «Тошкент халқаро радиоси» Марказий Осиёдаги энг йирик радиостанция ҳисобланади. Бир кеча-кундузда 12 тилда 15 соатга яқин эшиттириш тайёрлаш имкониятига эга. Танловимизга шу кунгача 70 дан зиёд мамлакат фуқароларининг иштирок этаётгани ҳам фикримизни тўлалигича тасдиқлайди. Улардан қисқа муддат ичида юзлаб мактублар олинди. Масалан, ҳиндистонлик Анил Кумар (Дханбад шаҳридан) танловга йўллаган мактубида шундай ёзади: «Истиқлол йилларида Ўзбекистон улкан муваффақиятларга эришди. Унинг иқтисодий ислоҳот ва демократик жараёнларни давом эттириб, яқин келажакда жаҳон давлатлари орасида ўзига хос ва муносиб мавқени эгаллаши шак-шубҳасиздир... Биз икки мамлакат — Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги мавжуд ҳамкорлик ва алоқалардан жуда мамнунмиз».

Германиялик Бернхард Карл эса ўз мактубида Ўзбекистон Шарқ ва Ғарб, Осиё ва Европанинг яқинлашувида энг муҳим геополитик макон эканлигини алоҳида таъкидлаган.

Яна бир германиялик радиотингловчимиз Уве Тилем шундай ёзади: «Афсуски, бизнинг оммавий ахборот воситаларимизда Ўзбекистон, Марказий Осиё минтақаси ҳақида маълумотлар кам. Шунинг учун биз ҳамиша «Тошкент халқаро радиоси»нинг немис тилидаги эшиттиришларини иштиёқ билан тинглаймиз ва мамлакатингизда ҳамда минтақада рўй бераётган воқеалардан бохабар бўлиб турибмиз». Жаноб Фарнс Брезонк эса ўзбек мусиқаси, Ўзбекистондаги тарихий меъморий ёдгорликлар ҳақида мунтазам ҳикоя қилиб боришимизни илтимос қилган.

Япониялик Масамити Сакамота (Саппоро шаҳридан): «Мени Ўзбекистон тарихи, жуғрофиясидан ташқари халқингизнинг бой мусиқа санъати ҳам қизиқтиради. Мен соатлаб ўзбек мусиқасини эшитиш орзусидаман», деб истак билдирган.

Қоҳиралик Ҳотам Абдулмунъим Жабрдан келган мактубнинг мазмунига эътибор беринг: «Аллоҳдан Ўзбекистон Республикаси Марказий Осиёда пешқадам давлатлардан бири бўлишини сўраб қоламан. Совет Иттифоқи парчалангандан сўнг Ўзбекистон ўз истиқлолини эълон қилган биринчи давлатлардандир. У Марказий Осиёда тинчликни сақлаш учун тинимсиз ҳаракат қилмоқда. Буни Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган «6+2» гуруҳига аъзо давлатларнинг Афғонистонда тинчлик ўрнатиш борасидаги музокаралари ҳам тасдиқлайди».

Мактублардаги ҳамма фикр-мулоҳазаларни айтишнинг иложи йўқ. Лекин шу нарса муҳимки, мактуб муаллифлари мутлақо холис кишилардир. Холис кишиларнинг фикрлари холис бўлади. Ва биз уни ихчам қилиб эътироф, деб атаймиз.

Шоқаҳҳор САЛИМОВ,
Ўзбекистон Телерадиокомпанияси Шарқ мамлакатлари учун эшиттиришлар муҳарририятининг бош муҳаррири.

Саҳрога қарши яшил қалқон

Мамлакатимиз ҳудудида саҳролашиш жараёнини тўхташиш зарурлиги ҳақида кўп маротаба гапирилиб, бу борада тегишли чора-тадбирлар ҳам кўрилмоқда. Бироқ уларнинг барчаси ҳам кутилган самарани бераётгани йўқ. Амалиётчилар, олимлар муаммони ҳал этиш устида бош қотирмоқда. Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси, қўмита ҳузуридаги технологиялар трансфери агентлиги ва Ўзбекистон Ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институти томонидан ана шу мавзуга бағишланган илмий семинар ўтказилди. Унда вазирликлар, идоралар, илмий-тадқиқот институтлари, жамоатчилик ташкилотлари раҳбарлари ва таниқли олимлар иштирок этди.

Бугунги кунда мамлакатимиз ҳудудларида сув тақчиллиги кузатилмоқда. Бу эса халқ хўжалигининг кўпгина тармоқлари, биринчи навбатда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришга, пировард натижада ижтимоий соҳага салбий таъсир кўрсатаётир. Сув тақчиллигига демографик омил - аҳолининг тез ўсиши ҳам қисман таъсир кўрсатади. Чунки коммунал-маиший, саноат ва қишлоқ хўжалиги эҳтиёжларига сарфланадиган сув сарфи йилдан-йилга ошиб бормоқда.

Вазиятга табиий ва антропоген омиллар ҳам ўз таъсирини ўтказаётир. Орол денгизининг қуриши, асосий дарёлар сувининг 30 фоизгача бўлган қисмини шакллантирувчи музликлар майдони ва ҳажмининг қисқариши шулар жумласидан. Шунингдек дренаж тизими эскирганлиги оқибатида суғориладиган катта майдонларда ер ости сувлари даражасининг кўтарилиши ерларнинг такрорий шўрланишига сабаб бўлаётир. Шу билан бирга дарё ирмоқлари шаклланадиган ҳудудларда дарахтзорларни кесиш давом этмоқда. Чорва молларини назоратсиз боқиш ва транспорт магистралларининг кўпайиши натижасида ўт-ўланлар сезиларли даражада камайиб бораётир. Ўз навбатида қўриқ ерларни суғориш ва ўзлаштириш ҳисобидан сунъий агросаноат ландшафтлари яратилиши табиатда катта ўзгаришларни ҳосил қилаётир.

Олимларнинг фикрича, табиатга салбий таъсир этувчи барча омилларни бартараф этиш учун атроф-муҳит ва сув таъминоти муаммолари билан шуғулланувчи вазирликлар, идоралар ва илмий ташкилотлар саъй-ҳаракатларини бирлаштириш зарур. Семинарда биомелиорация ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича узоқ муддатли давлат дастури қабул қилиниши фан ва амалиётни бирлаштиришга хизмат қилиши тўғрисида сўз юритилди. Ушбу дастур ижтимоий-иқтисодий вазифалар ва бузилган экотизимларни экологик соғломлаштириш муаммоларини ҳал этишга қаратилиши лозим.

Саҳролашишга қарши кураш дастурнинг муҳим қисмига айланиши лозим. Семинарда иштирок этган олимлар бунинг учун осон ва экологик тўғри усул — биомелиорациядан кенгроқ фойдаланишни таклиф этди. Бу усул биологик дренажни қўллаш, яъни ўсимликлар ва дарахтлар экишни тақозо этади. Уларнинг илдизлари ер ости сувларини пастдан тупроқнинг юқори қатламига тортиб чиқарадиган ўзига хос насос вазифасини ўтайди. Бу усулни энг аввало тоғли ва чўл ҳудудларда қўллаш мақсадга мувофиқ. Чунки барпо этиладиган дарахтзорлар қум кўчкилари йўлида ўзига хос табиий қалқонга айланиши лозим.

Семинарда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази ва унинг бўлинмалари мутахассисларига бўлғуси дастурни амалга ошириш юзасидан аниқ таклифлар ишлаб чиқиш тавсия этилди. Таклиф этилган лойиҳаларнинг катта қисмини Фан ва техника давлат қўмитаси ҳисобидан молиялаштиришга карор қилинди.

А.ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

Гиёҳвандлик-аср вабоси

«Оқ ажал»нинг

Кўнгил очар ўтиришларнинг бирида Гўзал меъёрдагидан тўрт-беш баравар ортиқ дозадаги героинни истеъмол қилади. Бирданига кичик жуссаси ўзига бўйсунмай қўйди, кўзолди қоронғилашиб вужуди қандайдир тубсиз зулмат қўйнига шўнғий бошлади. Ундан буёғини эслай олмайди. Кўзини очганида тепасида турган шифокорларни элас-элас англай олди, холос.

Вилоят тез тиббий ёрдам маркази шифокорларининг айтишича у деярли беҳуш, юраги ҳам билинар- билинмас урар, вужуд эса клиник ўлим ҳолатига келиб қолган экан. Шифокорлар қарийб беш соат гиёҳванд қизнинг ҳаёти учун курашишди. Ахири уни ажал домидан тортиб олишди.

Ўтган асрнинг сўнгги ўн йиллиги дунё тарихида «оқ ажал» даври сифатида қолганлиги ҳеч кимга сир эмас. Кўпчилик инсон умрига зомин бўлувчи аср вабоси ўтган минг йилликда қолиб кетса эди деб тилак билдиришди. Афсуски, қора ўлат қолиб кетмади. Яқинда фарғоналик изқуварлар гиёҳвандликнинг тарқалиши, ижтимоий келиб чиқиши асоратларини ўрганаётиб қизиқ бир маълумотга дуч келишди. Сўнгги беш йил ичида алкоголизм ва кўкнори истеъмол қилувчилар сони кескин камайган. Героин, марихуанна билан савдо қилувчи, уни истеъмол этадиганлар сони эса 8-10 бараварга ортиб кетган. Фикримизни исботлаш учун баъзи бир мисолларни келтирамиз. Агар 1995 йилда биргина Фарғона шаҳрида кўкнори экиш, сотиш ва истеъмол қилиш орқали жиноят содир этган 97 нафар шахс жавобгарликка тортилган бўлса, ўтган йили ва жорий йилнинг 5 ойи мобайнида шу йўсинда жиноят қилган бирорта шахс қайд этилгани йўқ. Ҳолбуки, бундан беш йил аввал героин моддасини сақлаш ва сотиш бўйича бирор бир воқеа қайд этилмаган. Ўтган йили 88 нафар шахс «оқ ажал»ни сақлаш, сотиш, истеъмол қилиш бўйича турли жиноятлар содир этган бўлса, шу йилнинг 5 ойида бу кўрсаткич 20 дан ортиб кетди.

Афсуски,«оқ ажал» тобора ўз комига тортаётганларнинг аксарий қисмини вояга етмаганлар, ҳали она сути оғзидан кетмаган ўспиринлар, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тортмаган ёшлар ташкил этаётганлиги ташвишлидир. Биз юқорида тилга олган Гўзал Тўраевани боши берк кўчага кириб қолишига оиладаги носоғлом муҳит, ҳали қирққа кирмай туриб тўрт марта қамоқхона остонасини ялаб чиққан, тузалмас гиёҳвандлик дардига мубтало бўлган отасининг фожиали тақдири, иш-дан, рўзғор ташвишларидан ортиб фарзандимга кўз қулоқ бўла олмадим деб баҳона излаётган онасининг боқибеғамлиги, оиладаги аянчли муҳит сабаб бўлган бўлса ажаб эмас.

Оилавий назоратдан холи Гўзал учун кўчадаги эркин ҳаёт гўзалроқ, қизиқроқ туюлди. Чунки унинг «тўда»сидаги қизлар, ўғил болалар Гўзалнинг бемалол сўкишини, ўзини ғарб киноларидаги ковбой қизлардек тутишини «қаҳрамон»ликка йўйишар, мунтазам рағбатлантириб туришарди.«Ўзига хон, ўзига бек» қиз Мадина билан танишгандан сўнг нашанинг дудмал ҳидларидан сархуш бўлиш ҳақидаги маслаҳатларни жон қулоғи билан эшитди. Чунки битта игна санчиш билан кун бўйи бемалол ялло этиб, кайфи-сафо қилиб юриш мумкин. Бунинг устига Мадина дастлабки «чек»ларни

Огоҳликка даъват

Ўзинг пухта бўл...

Қумқўрғон туманининг Тибет ҳамда Тарвузпоя маҳаллалари ҳудуди шимолдан жанубга қараб 47 километрга чўзилган. Дашт-адирликлардан иборат ҳудуд. Ҳар-ҳар жойда «Сайхон» ширкатлар хўжалиги чўпонларининг қишлоқлари, ўтовлари, қўра-қўтонлари, сон-саноқсиз йўл-сўқмоқлар.

Ҳудуднинг Боботоғ этагига яқин қисмидан давлатимиз чегараси ўтган. Чегара нарёғи ҳам сокин. Осойишта...

Лекин... Бизда, ўзингга пухта бўлгину қўшнингни гумонситма, деган нақл бор. Бунинг устига, қўшнингдан гумонсирашга асосинг йўқлигини кўриб турганинг билан қайси бир қоронғи туйнуклардан осойишталигингга, бахтибарорингга, ризқ-насибангга кўз олайтирмоқчи бўлган, кўз олайтираётганини ўзимиз сезиб, кўриб турган бахил нусхаларнинг ҳаракати бизнинг ҳар биримизни ҳушёрликка, огоҳликка чорлайди.

Ҳушёрлик, огоҳлик қоғоз тўлдириб ҳисобот қилиш эмас. Масалан, Қулқораев Тожи исмли фуқаро огоҳликни катта меҳнат, деб билади.

— Энг беозор (ҳатто, бепарво) қуш — мусича ўз ошёнини жони куйиб қўриқлашидан биз ибрат кўришимиз керак, — дейди Тожибой. — Туман ҳокимининг қарорига кўра бизда 2 та чегара посбонлиги хизмати ташкил этилган. Посбонларимиз — 32 киши. Улар шунчаки қўлига таёқ олиб, ҳуши тутса дам оладиган ва ёнверига қараб қўядиган одамлар эмас. Биз «Давлат чегараси тўғрисида»ги Қонун билан танишдик. Биз географияни ўқидик. Бошқа китобларни варақладик. Ана шундан сўнг, тўғриси, биз аввал кўп ҳам эътибор бермай юрган шу қир-адирлар кўзимизга нондан азизроқ бўлиб кўрина бошлади. Одамзод ўз ери, ўз Ватанини аввало юрак — бағри билан ҳимоя қилмоғи лозимлигини англаётгандай бўлдик.

— Тожибойнинг гаплари тўғри, — дейди туман ҳокими биринчи муовини Аваз Султонов. — У бошлиқ посбонлар гуруҳи шамол қайси томондан эсаётганини, чумчуқ қандай сайраётганини ҳам назар-эътибордан қочирмайдилар. Тожибойни биз хизматига яраша мукофотладик. Маҳалла фаоллари ва чегара посбонлари билан чегара постлари ўртасида ҳамкорлик шаклланди.

Бошқа чегара посбонларининг фикри-ёди ҳам шундай:

— Аввало ичингдан ола чиқмаслиги керак. Озгина бепарволик, лоқайдлик, эътиборсизлик шу дашту адирликларингга, шу халқинг ва Ватанингга хиёнат даражасида қимматга тушиши мумкин.

— Ватан осойишталиги ва дахлсизлигидан зиёда бахт борми ўзи, — дейди чўпон йигит, посбон Муҳиддин Ўтаев кўзлари ёниб. — Шу Ватан мени деб, оилам, қариндош-уруғларимни деб ҳамма ишни қилаяпти. Мен ҳам Ватанимнинг ҳамма хизматига бел боғлаб турмоққа бурчлиман.

... Қир-адирларга қоронғилик тушади. Елкангни даштнинг салқин шабадаси жунжиктиради. Чўл осмонида юлдузлар порлаб ёнади. Гўё улар Боботоғнинг қорамағиз тўшига ёнбошлаётган бўладилар. Осмондаги юлдузлар узоқ-узоқларга зийрак назар ташлаётган кўзларни эслатадилар.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МУАЛЛИМЛАР УММОН ОРТИГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Республика Таълим марказида АҚШнинг Монтано Давлат университетига йўлланма олган 10 нафар ўқитувчини кузатиш маросими бўлди.

Етти ҳафта мобайнида Уммон ортида бўлиб, ўз билим ва малакасини ошириш ҳамда Америка халқининг маданияти, тарихи, урф-одатлари билан танишиш имкониятига эга бўлган бу муаллимлар мамлакатимиздаги турли мактабларда болаларга инглиз тилидан сабоқ беради.

АҚШ Давлат департаменти ва Ўзбекистондаги Америка элчихонасининг таълим ва маданият бўлими, АКСЕЛС маркази (Халқаро таълим бўйича Америка Кенгаши) ҳамда Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳамкорлигида ўтказилган танловда 250 нафар инглиз тили ўқитувчиси қатнашган эди. Танлов уч босқичда ўтказилди. Биринчи босқичнинг 120 ғолиби ҳакамлар томонидан энг сара инглиз тили ўқитувчилари, деб эътироф этилди. 2-босқичдан муваффақиятли ўтган 37 нафар ўқитувчига 200 долларлик замонавий ўқув қўлланмалари ва у ишлайдиган мактабга қиймати 2 минг долларга тенг бўлган компьютер топширилди. Учинчи турнинг 10 нафар ғолибига эса Америкага йўлланма насиб этди.

Кузатиш маросимида АКСЕЛС нинг Ўзбекистондаги директори Майкл Куртис иштирок этди.

Б.БОТИРОВ (ЎзА).

31 август — Қатағон қурбонларини ёдга олиш куни

Тошни ёрган гул

Яхши эсимда 1938 йили, 16 ёшимда мен ҳам Қувадаги рус мактабига директор, ҳам САГУ (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети) рус филологияси факультетида сиртдан ўқир эдим. Институтда домла Ҳамид Сулаймонов чет эллар адабиётидан дарс берар эдилар. У киши энг севикли ўқитувчимиз, ўта билимдон, Европа маданиятини ўзлаштирган, келишган, ўзбек йигитларининг энг илғор вакили бўлган. Иккимиз турмуш қурдик. Ёшлик-бепарволикни қарангки, отангиз ким, деб сўрамаганман. Аммо оналари — қайнонам ўта меҳрибон, ажойиб инсон эдилар.

Кейинча маълум бўладики, қайнотам Сулаймон Хўжаев Абдулла Қодирий, Фитрат, Ғулом Зафарий, Ашурали Зоҳирийлар доирасидаги ўзбек зиёлиси, «Ўзбекфильм» студиясининг ташкилотчиларидан бўлган эканлар.

Сулаймон Хўжаев Кўкалдош мадрасасини тамомлаб ўқитувчилик қилган, 1927 йилда эса «Ўзбекфильм» студиясини Ғаниев билан биргаликда ташкил этишган. 1934 йил декабрида С.Хўжаевни ГПУ қамоққа олиб, «С.М.Кировни отишни тайёрлашда иштирок этгансан», деб 6 йилга ҳукм қилади. Лекин гап Киров ўлимида эмас, балки 1933-34 йилларда С.Хўжаев яратган 1916 йил Жиззах қўзғолони воқеаларини тасвирловчи «Тонг олдидан» деган фильмда эди. Кейин маълум бўлишича, у одам 1937 йили қайта суд этилиб, 10 йилга ҳукм этилган. Шу йили Ғ.Зафарий, А.Зоҳирий ва С.Хўжаевлар Сирдарёдаги «Малик» совхозига дала ишига юборилган, маълум вақтдан сўнг 2-3 нафар «форма» кийган одамлар бориб, ҳеч қандай ҳужжатсиз учов дўстни отиб ўлдириб, колхозчиларга чуқур ковлатиб,уларни кўмиб ташлашган. Бу хабарни киношунос олим, фан доктори Ҳамидулло Акбаров КГБ архив материалларидан топиб ўқиган.

Домла Ҳамид Сулаймоннинг ўзи ҳам КГБ ички турмасида тўрт йил ётганларида ва оқланганларидан кейин бир неча бор отаси тўғрисида ариза билан у ташкилотга мурожаат этганларида: «Отанг лагерда юрак касаллиги билан вафот этган» деб жавоб қилганлар. Қани ҳақиқат?

Совет тузуми Сталин сиёсати халқлар жиловини бўшатиб юбормаслик учун маълум вақтда қўрқитув, пўписа сиёсатини такрорлаб турар эди. 1930-33 йй., 1937-38 йй., 1942-43 йй., 1948-50 йй. мунтазам азоб бериш машинаси ишлаб турди, миллатидан, ёшидан қатъи назар қамоқхона, лагерлар маҳбусларга тўлдириб турилди. Охирги, 1950 йил кампаниясида Ҳамид аканинг ҳам «насиба»лари қўшилган экан.

1950 йил 30 ноябрь куни уйга 2 нафар рус, бир татар йигити келишди. Менга: «Тинтув қиламиз, икки қўшнини чақиринг» дедилар. Уй, ертўла, чордоқни тинтиб, ёзув-чизувлар, китоблар, хатлар, фотосуратларни олиб кетишди. Ҳамид ака менга «Бутун ҳаётим кўз олдингда ўтмоқда, сендан ҳеч қандай сирим йўқ, бу англашилмовчилик бўлса керак, 5-10 кунда келаман» дедилар-да, ишора билан: «Бориб кел» дедилар, «Хўп» дедим. Қаерга бориб келишим керак эди?

Иккинчи жаҳон уруши ва Сталиннинг террорчилик сиёсати туфайли мамлакатда илмий кадрлар камайиб кетганлигидан айрим ёшлар маоши сақланган ҳолда илмий ишга рағбатлантириш учун марказий шаҳарларга сафарбар қилинди. Ҳамид Сулаймоновични ҳам номзодлик иши ёзиш учун Ленинградга юбордилар. Мен у ерда аспирантурада эдим. 1948 йил февралда Ҳамид ака диссертацияни ҳимоя қилдилар, иккаламиз ва 4 ёшли ўғлимиз билан ватанга қайтдик. Москвадан поездда жўнаганимизда бизга қўшни хонада ёши каттароқ бир рус киши Султонжон ўғлимиз билан копток тепиб ўйнашиб, гаплашиб келди. У одам билан яхши таниш бўлиб қолдик. Ҳамид ака нима билан шуғулланади, мен нима иш қиляпман — ҳаммасини ўғлимиздан сўраб олган, йўлакай адабиёт, маданият, илм-фан ҳақида суҳбатлашиб келдик. Ниҳоят: «Мен 1-2 йилдан бери Тошкентдаман, аммо сизларга ўхшаган ўзбекларни кўрмадим. Сизлар ҳақингизда Усмон Юсуповга айтаман, бирор ишга жалб этсин деб менга телефон рақамларини берди. Тошкентга келсак у одамни катта-катта офицерлар тантана билан кутиб олишди. У КГБнинг раиси Семён Баскаков экан. Ҳамид ака ишоралари шу одам ҳақида эди.

Домла қамалганларидан 5-6 кун ўтгач, ариза кўтариб Баскаковнинг олдига бордим, қабул қилди. Аммо ўта ғамгин, менга боқмади ҳам, икки ёнида автомат кўтарган икки аскар бор. Аризамни бериб: «Илтимосим, у одамнинг соғлиги ёмон, имкон бўлса, ишни тезроқ кўришса» деб хайрлашдим. 1-2 ойдан кейин генерал Баскаковни ишдан олиб, ҳамма унвон, лавозимларини бекор қилиб узоқ Шарққа жўнатишган, ўрнига Бериянинг шериги Кабулов, кейинчалик Гоглидзе келган.

«Ётиб қолгунча отиб қол» қабилида иш тутиб, ўша даврда прокурор назоратчиси, кейин Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси фан бўлими бошлиғи қабулида бўлдим, Москва ташкилотларига аризалар юбордим, аммо натижа — «ноль».

1952 йилнинг куз фаслида тергов тамом бўлди, суд бўлади дейишди ва Ҳамид ака билан учрашувга рухсат берилди. Қайнонам, икки ўғлимизни олиб бордим. Не кўз билан кўрайки, аҳвол ночор. Рус, ўзбек терговчилари: «Иш ҳақида гап ман этилади, фақат об-ҳаво, соғлиқ ҳақида гаплашув мумкин» дедилар. 10 минутдан сўнг учрашув тугади.

Терговчи чақириб, адвокатлар уюшмасида ишловчи Курбоновни ҳимоячи сифатида ёлланг, деди. У одам иш билан танишди, «улар Сулаймоновни суд қилишга қонунан ҳаққи йўқ, чунки айбномадаги бирор модданинг исботи йўқ. Менимча, у судда муқаррар оқланади», деди. Ҳар куни суд бўладиган клуб олдига бориб, адвокатдан хабар оламан. Аммо бари бефойда! Суд бир ойдан ортиқ давом этди, натижа: ҳаммага — 25 йилдан қамоқ!

Маҳбусларни (ака-ука Алимуҳамедовлар, Мирзакалон Исмоилий, Ёнғин Мирзо, Неъмат Тошпўлат, Мели Жўра, Шуҳрат, Шукрулло) лагерларга жўнатишди, лекин Ҳамид ака ҳалигача ички турма ертўласида. Сабаби: «Устингга қўйилган айбларни бўйнингга ол, айбномага қўл қўй, бўлмаса, турмада чириб кетасан» деганлар. Лекин йўқ айбни қандай бўйинга олиш мумкин?!

1953 йилда «халқлар отаси» Сталин ўлди, Берия ва унинг олтита шериги душманлар сифатида отилди. Мен ўша пайтда (таътил фасли эди) Москвага жўнадим. Иттифоқ прокурори ўринбосари Хохлов қабулида бўлдим. Роппа-роса бир ой пойлаб унга кирдим-у, аммо биқинимда пайдо бўлган қаттиқ оғриқдан ҳеч бўлмаганда Хохловга салом беролмадим. Аҳволимни кўрган Хохлов мени тинчлантиришга ҳаракат қилиб: «Жуда кўп хатоликларга йўл қўйилган, аризангиз қўлимда, афсуски, эрингизни одамларга қўшиб қўйишди, уни чиқариш учун ҳамма 9 ишни текшириш керак, анча чўзилади. Лекин хотиржам бўлинг, ёрдам берамиз, тинчланинг» деб тасалли берди. Мен Ленинградда ўқиганман, у ерни яхши биламан, Москвани билмайман. Не азоблар билан Биково аэропорти орқали ватанга қайтдим. У вақтда кичик самолётлар 12 соат учарди. Тошкентда мени «тез ёрдам» машинасида уйимга олиб келишди. Асаб туфайли жигар касалига мубтало бўлган эканман. 27 йил парҳез қилдим, даволандим, Аллоҳга шукр, шифо топдим.

1954 йил, август ойида Хохловдан: «Ҳукм бекор қилинди, эрингиз ва унинг иши Тошкент КГБсида, кутинг», деган хат олдим. Домла 1955 йил 22 февралида қутулиб келдилар. Лекин «халқ душмани» деб, на олий ўқув юртлари ва на Академия институтларига ишга олишмади, домла бир йил ишсиз юрдилар.

Ана шу вақт мобайнида Ленинград ва Москвага бориб йирик кутубхоналар, университет ва институтлар орқали чет эл қўлёзма фондлари материаллари билан танишиб, Навоий шеъриятига оид қўлёзмаларнинг микрофильмини олиб, улар устида тадқиқот ишини бошлаб юбордилар. «Навоий шеърияти» мавзуини докторлик диссертацияси сифатида танлаб, режасини МГУ Шарқшунослик факультетининг Е.Э.Бертельс домла бошлиқ кафедрасида ёзма равишда тасдиқладилар, Бертельс консультант этиб тайинланди. 1956 йил апрелида Тил ва адабиёт институтига илмий ходим сифатида қабул қилинди. Шундан бошлаб буюк Навоий шеърияти устидаги тадқиқот қизғин бошланиб кетди ва домла 1961 йил ноябр ойида фан докторлиги ишини ҳимоя этдилар.

Домла ниҳоятда ишчан, тезкор, ажойиб ақл эгаси эдилар. Ўйлаган ишларини амалга оширмай қўймас эдилар, Ҳ.С.Сулаймонов умрларининг охиригача Ўзбекистон Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти, ўзлари ташкил этган Навоий номидаги Адабиёт музейи ва ниҳоятда катта қийинчиликлар билан ўзлари ташкил этган ва кейинчалик номларига қўйилган Қўлёзмалар институтига раҳбарлик қилдилар. У киши чет эл фондларидан Алишер Навоий ва умуман ўзбек адабиётининг ҳалигача маълум бўлмаган қатор асарларини топиб, маданиятимизни бойитдилар.

Ҳамид Сулаймоновни мен тошни ёриб чиққан гулга ўхшатгим келади. У киши мисли дўзах азобларига бардош бериб, ўз она халқига, миллий маданиятига, илм-фанига хизмат қилди. Ким билсин, қатағон йилларининг уқубатлари бўлмаганида домла шу шодмон кунларга етиб келармиди... Бу бизга армон бўлиб қолди.

Фозила СУЛАЙМОНОВА.

Ҳунармандларимиз – Германияда

"Мусаввир" илмий ишлаб чиқариш маркази ҳамда "Усто" бирлашмасининг ҳунармандлари шу йилнинг 5-9 июл кунлари Германиянинг Берлин шаҳрида бўлиб ўтган "Миллатлар фестивали" халқаро ахборот форумида иштирок этди. Германия Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда Берлин Халқаро учрашувлар жамияти томонидан ташкил этилган мазкур фестивалда дунёнинг юзга яқин мамлакатидан ҳунармандлар қатнашди.

Кўргазмада ватандошларимиз - кулол Худойберди Ҳақбердиев, ёғоч ўймакор усталар Ҳусан Ғаниев, Шуҳрат Азимов, темирчи ва кандакор Шокир Камолов томонидан ишланган халқ амалий санъати намуналарига кенг ўрин берилди. Шу билан бирга усталаримиз бетакрор, бежирим буюмлар тайёрлаш санъатини томошабинлар кўз ўнгида намойиш этди. Бу буюмлар ўзига хослиги ва миллийлиги билан тадбир ташкилотчилари ва томошабинлари назарига тушди. Шу боис ҳунармандларимиз Германиянинг бошқа шаҳарларида ўтажак кўргазмаларга ҳам таклиф қилинди.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири.

UZEXPOCENTRE

2001 йил 20 июлдан 5 сентябргача

Ўзбекистон Республикаси
Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг
«ЎЗЭКСПОМАРКАЗ»
республика савдо кўргазмаси марказида

«Ўзбекистон: мустақиллик йўлида 10 йил»

САВДО–ИҚТИСОДИЙ КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Ушбу кўргазмада республика корхона ва ташкилотларининг тракторлар ва енгил автомобилларидан тортиб озиқ-овқат ва истеъмол молларигача турли рақобатбардош маҳсулот ва хизматлари намойиш этилади.

Кўргазма ташкилотчилари мамлакатимизнинг ўн йиллик мустақил ривожланиш даври билан танишиш, шунингдек, ишлаб чиқарувчилар билан ишбилармонлик алоқалар боғлашга ҳаммани юбилей экспозициясига таклиф қиладилар.

Манзил: Амир Темур кўч., 107, «Ўзэкспомарказ» РСКМ, 1-чи павильон.
Маълумот учун телефон: 34-54-74.

Кўргазма ҳар куни якшанбадан ташқари соат 10.00дан 17.00гача ишлайди.

4467

САМАРАНЧ ПРЕЗИДЕНТЛИК ВАКОЛАТИНИ ТОПШИРАДИ

12-18 июл кунлари Москвада ўтказиладиган Халқаро Олимпия қўмитасининг (ХОҚ) 112-сессиясида унинг президенти Хуан Антонио Самаранч ўз лавозимини тарк этади.

Хуан Антонио Самаранчнинг сўнгги ўттиз беш йиллик ҳаёти Олимпия ҳаракати билан боғлиқ. У 1966 йили Халқаро олимпия қўмитаси аъзолигига қабул қилинган эди. 1974 йилда эса Х.Самаранч ХОҚ вице-президенти бўлди. ХОҚнинг 1980 йил 16 июл куни Москва Олимпиадаси вақтида бўлиб ўтган сессиясида қўмита президенти этиб сайланган эди.

Ўтган давр мобайнида Х.Самаранч раҳбарлигида дунё спортида катта ислоҳотлар муваффақият билан амалга оширилди. Бу даврда Олимпиада ўйинларидан тижорий йўлда фойдаланиш, уни даромад манбаига айлантириш орқали ҳаваскорлар спортини молиявий томондан қўллаб-қувватлашни таъминлаш йўлга қўйилди. Қолаверса, Х.Самаранч олимпия ҳаракатини турли сиёсий ўйинлар қурбонига айланишдан сақлаб қолди.

Хуан Антонио Самаранч ўз фаолияти давомида турли мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар билан доимий дўстона муносабат ўрнатишга ҳаракат қилди. Хусусан, XX асрнинг сўнгги ўн йиллигида мустақиликка эришган давлатлар ҳам ўз вақтида олимпия ҳаракатига қўшила олди.

Ўзбекистон истиқлолга эришгандан буён ХОҚ билан мамлакатимиз ўртасидаги муносабатлар тобора ривожланиб бормоқда. Бунинг самараси ўлароқ, Президентимиз ташаббуси ва ХОҚнинг қўллаб-қувватлаши билан Марказий Осиё ўйинларига асос солинди. Бу мусобақа бир томондан спортчилар учун маҳорат ошириш мактабини ўтаса, бошқа жиҳатдан минтақамиз халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлашга хизмат қиляпти.

Хуан Антонио Самаранч уч маротаба мамлакатимизда меҳмон бўлган. У ташрифлари чоғида Президент Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимизда спортни ривожлантиришга қаратилган эътибор тобора кучайиб бораётганини кўп бор таъкидлаган эди.

ХОҚ Ўзбекистонда спорт соҳасида амалга оширилаётган ишларни ҳар доим юқори баҳолаб келади. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Олимпиада ҳаракатини ривожлантириш йўлида қилаётган самарали хизматлари учун ХОҚнинг олтин медалига сазовор бўлгани бу эътирофнинг яққол намунасидир. Таъкидлаш керакки, шу кунгача жуда кам сиёсатчи ва давлат арбоби бу мукофотга лойиқ кўрилган.

Хуан Антонио Самаранчнинг Олимпия ҳаракатини ривожлантиришдаги ҳиссаси бутун дунёда тан олинган. Унинг ўнлаб халқаро ва миллий нишонлар билан тақдирлангани шуни исботлайди. Жумладан, Испания қироли Хуан Карлос 1992 йили халқаро спорт ҳаракатини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун Х.Самаранчга Маркиз унвонини берган эди.

Х.Самаранч Олимпия ҳаракатининг муваффақияти ХОҚнинг бирдамлигида, деб билади. У миллий Олимпия қўмиталари ва халқаро спорт федерацияларининг ўзаро иноқлиги ва якдиллиги дунёда спорт тараққиётининг калити эканини таъкидлайди.

16 июл куни Хуан Антонио Самаранч ХОҚ президентлиги ваколатини беш номзод орасидан қўмитанинг 120 аъзоси маъқул топганига топширади. Х.Самаранч шундан кейин ҳам Олимпия ҳаракатидан четда қолмайди. У Халқаро Олимпия қўмитасининг фахрий президенти этиб тайинланади. Бу таклиф ХОҚнинг ташкилий қўмитаси аъзолари томонидан бир овоздан маъқулланди.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ (ЎзА).

қора қилмишлари

(1 марталик героинни укол қилишни гиёҳвандлар шу ном билан аташади) бепул берди. Бу аслида макрли, ҳийлакор аёлнинг ўз домига тортиш услубларидан бири эканлигини кейинчалик терговчилар аниқлаб беришди. Гўзалнинг мўжазгина жуссаси героинга тамомила асир бўлиб қолгандан сўнг эса, у ҳар бир «чек»ни Мадинадан ўртача 1000 сўмдан сотиб ола бошлади. Ўзининг айтишича фақат Мадинанинг ўзидан 100 мартадан зиёд «оқ ажал» олган.

Афсуски Гўзаллар оз эмас. Агар ўтган йили героин сотиш ва сақлашда айбланиб судланганларнинг 83 фоизини 30 ёшгача бўлган фуқаролар ташкил этган бўлса, шу йилнинг тўрт ойи мобайнида бу кўрсаткич 95 фоизга етди. Ўз-ўзидан савол туғилади. Гўзал Тўраева 5 синфдан сўнг умуман мактабга бормай қўйган экан. Фарғона шаҳридаги у таҳсил олган 28-ўрта мактаб муаллимлари наҳотки 11-12 яшар қизалоқ умуман мактабга бормай қўйганидан кўча болаларига қўшилиб кетганлигидан бехабар бўлишган. Фақат боқибеғамлик, келажак авлод тақдири билан мутлақо қизиқмаслик, бефарқликгина фожиали воқеаларга олиб келади.

Биз бу фикрни сўнгги йилларда Фарғона шаҳрида гиёҳванд ёшлар сони ортиб бораётганлиги учун қайд этяпмиз. «Оқ ажал»га гирифтор бўлиш фақат ёшларнинг умрига зомин бўлибгина қолмай, уларни жиноят йўлига ҳам бошлаяпти. Шу йилнинг Наврўз кунларида шаҳарнинг Кувасой кўчасида содир бўлган воқеа даҳшатли фильм учун мавзу бўлиши мумкин. Ҳали вояга етмаган Дмитрий Казаков героиндан кайфи-сафо қилиб, дўстларига ўзининг ботирлигини исботламоқчи бўлади. Ўзидан бир қават пастда яшовчи 72 ёшли Евдокия Вернигорованинг уйига кириб, героин сотиб олиш учун пул талаб қилади. Рад жавобини олгандан сўнг эса ожиза кампирни темир труба билан савалайди, сўнгра ошхонадаги пичоқни олиб санчади. Уйдаги нарсаларни олиб ғойиб бўлади. Изқуварлар уни қўлга олишди. Уйидан эса истеъмол қилишга тайёрлаб қўйилган героин моддаси топилди.

Янада даҳшатлиси 16-17 ёшли ўспиринлар гиёҳвандлик гуруҳларни ташкил этишиб, базми-жамшидлар уюштиришяпти. Фарҳод Самадов, Ихтиёр Эминчаев, Замира Ниёзоваларнинг гуруҳи анчадан бери фаолият кўрсатиб келган. Турли йўллар билан топилган маблағларга ҳар хил гиёҳвандлик ашёлари сотиб олиб юришган. Улар томонидан фуқаро С.Розиқовга тегишли мулклар ўғирланиб арзон гаровга сотиб юборилади. Пулига эса героин харид қилинади. Героинни ҳаддан зиёд кўп истеъмол қилиб юборган Ихтиёр Эминчаев ўзига келмасданҳаётдан кўз юмди. Унинг ҳамтовоқлари Фарҳод Самадов, Замира Ниёзовалар эса дўстлари панжара ортига равона бўлишди.

Хўш бу ёшларнинг гиёҳвандлик моддалари билан кимлар таъминлаяпти. Афсуски шаҳардаги айрим маҳаллаларда гиёҳвандлик моддаларни сотишни ўзига пеш билган «тадбиркорлар» ҳам топилиб қоляпти. Фарғона шаҳрининг Чехов кўчасида истиқомат қилган Мансур Жўраев анчадан бери «оқ ажал» савдосини ўзига касб қилиб олган экан. Бу «тадбиркор» шу даражада эҳтиёткорлик билан иш тутганки, мижозлар деярли унинг қиёфасини кўришмаган. Савдо-сотиқ берк эшикнинг туйнукчаси орқали амалга оширилган. Кишилар умрига зомин бўлаётганлигини заррача ҳаёлига келтирмаган М.Жўраев айни жиноят устида қўлга олинди. Унинг уйида истеъмол қилишга тайёр қилиб қўйилган 150 донадан зиёд «Оқ ажал» далилий ашё сифатида олинибгина қолмай балки 150дан зиёд фуқароларни оғу комидан ҳам сақлаб қолинди. Ўз юртдошларини заҳарлаш, зулмат чоғига итаришни тирикчилик воситасига айлантириб олган М.Мўйдинов, С.Белов, Х.Парпиевларнинг фаолиятига ички ишлар органлари чек қўйишди. Энди улар ҳаётларининг қолган қисмини сим ортида ўтказиб, тавбаларига таянишса ажаб эмас.

Шуниси ажабланарлики, «Оқ ажал»нинг қора қилмишига аралашиб қолаётган фуқаролар орасида аёллар тез-тез учраяпти. Фақат сўнгги бир ярим йил ичида Фарғона шаҳрининг ўзида 16 аёл гиёҳвандлик моддаларини сотиш, сақлаш, истеъмол қилишда айбланиб жавобгарликка тортилди. 140 нафар аёл эса гиёҳвандлик асоратлари билан махсус диспансерлик ҳисобида туради. Ахир уларнинг оилаларида 78 нафар вояга етмаган ёшлар тарбияланяпти. Гиёҳванд оналарининг тақдири, ҳаёти улар учун қандай тарбия мактаби бўлиб хизмат қилади. Бу бутун жамоатчиликни ўйлантирадиган, биргаликда аср вабосига қарши курашга отлантирадиган муаммо эмасми?

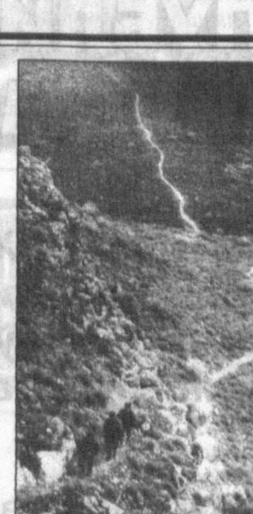

Бундан уч-тўрт йил аввал гиёҳвандлик ҳақида гап кетса, шаҳарнинг Охунбобоев мавзеи, Бобур, Қодирий каби маҳаллалар тилга олинар эди. Бугунга келиб эса шаҳардаги 54 та маҳалладан 36 тасида гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноятлар қайд этилган.

Янги аср, янги минг йилликка ҳам сурбетларча илашиб ўтган вабои азимни таг томири билан қуритиш, бегуноҳ фарзандларимизни унинг чангалидан сақлаш, асраш ҳар бир виждонли кишининг бурчи бўлиши, ҳар биримиз астойдил ҳамжиҳат бўлиб курашишимиз, бонг уришимиз керак бўлади. Шундагина фожиага элтувчи йўлга тўсиқ қўйилади.

Толибжон ХАСАНОВ, Фарғона шаҳар прокурори, адлия маслаҳатчиси.
Набижон СОБИР, «Халқ сўзи»нинг ўз мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ КИМЁ-ТЕХНОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ

2001-2002 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Тошкент кимё-технология институти *мамлакатимизда кимё, нефть ва газ, қурилиш материаллари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш саноатлари учун юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш бўйича етакчи олий ўқув юртидир.*

Шу кунда институтнинг кундузги бўлимида қуйидаги йўналишлар бўйича бакалаврлар тайёрланади:

- *кимёвий технология (соҳалар бўйича); нефть, нефть ва газни қайта ишлаш саноати технологияси; ёғочни қайта ишлаш саноати технологияси, машиналари ва ускуналари; озиқ-овқат технологияси (маҳсулотлар тури бўйича); атроф-муҳит муҳофазаси; менежмент; касбий таълим (кимёвий технологиялар) ва касбий таълим (озиқ-овқат маҳсулотлари саноати).*

Институтнинг сиртқи бўлимида эса:

- *кимёвий технология (соҳалар бўйича); нефть, нефть ва газни қайта ишлаш технологияси; озиқ-овқат технологияси (маҳсулотлар тури бўйича).*

Институтимизда қуйидаги йўналишлар бўйича магистратурага қабул мавжуд:

- *ноорганик моддалар кимёвий технологияси; керамика ва оловбардош материаллар кимёвий технологияси; нефть маҳсулотларини тозалаш ва рекуперация қилиш; юқори молекулали бирикмалар кимёвий технологияси; ўсимлик мойларини ишлаб чиқариш технологияси; виночилик технологияси; спирт технологияси; консерваланган озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси; донни дастлабки қайта ишлаш ва сақлаш; атроф-муҳит муҳофазаси; менежмент (соҳалар бўйича).*

**Вилоятлардан келган абитуриентларга ҳамма шарт-шароитлар яратилган.
Уларнинг ҳаммаси ётоқхона билан таъминланадилар.
Абитуриентлар учун тест синовларига кирган фанлар бўйича институтнинг малакали профессор-ўқитувчилари томонидан маслаҳат дарслари мунтазам олиб борилади.**

Ҳурматли абитуриентлар!

Ватанимиз кимё, нефть ва газ, қурилиш материаллари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш саноатларини юксалтиришда ҳамда атроф-муҳит муҳофазасига муносиб ҳиссангизни қўшмоқчи бўлсангиз, сизларни институтимиз талабаси бўлишингизни истаймиз.

Тест синовларини муваффақиятли топширишда омад сизларга ёр бўлсин.

Ректорат

**Манзилимиз: 700011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32.
Метронинг «А.Навоий» ёки «Ғ.Ғулом» бекатлари, 4,20 троллейбуслар, 11, 28, 35, 36, 43, 46, 64, 126 автобусларнинг «Хадра» бекати.**

Фарзанд азиз, она мўътабар

Давлатобод тумани ҳокимининг хизмат хонасига киришим билан нигоҳим стол устига ёйиб қўйилган рангли лойиҳа — макетга тушди. Юқори қисмига «Болалар хиёбони ва соғломлаштириш маркази» деб ёзиб қўйилибди. Меъморий ечимлари шундай пухта ифодаланганки, бўлажак иншоот кўз олдингизда гавдаланади-қўяди. «Она ва бола» давлат дастурига киритилган ушбу маскан қурилиши жадал суръатда олиб борилмоқда.

Болажонлар яйрайдиган жой

Танга ором берадиган муздек сувда яйраб қулоч отишни қайси бола ёқтирмайди, дейсиз. Агар чўмилиш ҳавзаси тип-тиниқ сувга тўлдирилган, ҳар томонлама бехатар бўлсачи? Бунга нима етсин. Вилоят марказининг йўлдош шаҳарчасида барпо этилаётган болалар дам олиш мажмуаси худди шундай масканга айланади. Бу ерда баландликдан новлар орқали шовиллаб сув оқиб тушадиган чўмилиш ҳавзасининг асоси тайёрлаб бўлинган эди. Бугун «Эртаклар шаҳарчаси»нинг жиҳозлари — турли ҳайкалсимон қиёфаларни ўрнатишга киришилибди. Таъминотчилар зарур ашёларни пешма-пеш келтиришаётгани боис иш суръати кўнгилдагидек. Бетон қоришмани аралаштираётган ишчидан тортиб, унинг ғишт тераётган шеригигача иншоотни тезроқ битказиб, болалар шодлигига шерик бўлишдан манфаатдор.

— Давлатимизнинг болажонлигига гап йўқ, — дейди ҳокимнинг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосари Ибодилла Жабборов. — Туманимизда 18417 нафар 16 ёшгача бўлган ўғил-қизлар борлиги, уларнинг бўш вақти мазмунли ўтиши учун шундай иншоот қурилиши зарурлигини кўзда тутиб билдирган таклифимиз ерда қолмади. Хайрли иш бошланса бўлди, хайрихоҳлар ўз-ўзидан топилар экан. «Соғлом авлод учун» жамғармаси 25 миллион сўм маблағ билан ёрдам қилди. Вилоят ҳокимлиги эса 50 миллион сўм ажратди. Лойиҳадаги ишларнинг қолган қисми учун талаб этиладиган 35 миллионни ўзимиз топяпмиз. Қалови жойига тушганини ишларнинг боришидан кўриб турибсиз.

Пировард натижа қурувчиларга боғлиқлигини бу касб эгалари жуда яхши ҳис этишди. Уларнинг ғайрати боис иш бошлангандан кўп ўтар-ўтмас лойиҳадан ўрин олган иншоотларнинг дастлабки шамойиллари кўзга ташланиб қолди. Бош пудратчи — Наманган уйсозлик ҳиссадорлик жамияти жамоаси гарчи бу йўналишдаги юмушлар билан унчалик кўп шуғулланмаган бўлса-да, чизмаларнинг қоғоздан амалиётга кўчиши рисоладагидек. Сув ўйинлари мажмуи бўлган чўмилиш ҳавзасию сирпанчиқ новларнинг пишиқ-пухталиги — бари эътиборда.

— Мустақиллик байрамининг ўн йиллиги арафасида фойдаланишга топшириладиган соғломлаштириш маскани келажагимиз эгаларига энг яхши совға бўлади, — сўзини давом эттиради И. Жабборов. — Ўшанда келиб кўринг, бу ерда яйраётган болажонлар қувончини.

«Она ва бола» давлат дастури бўйича амалга оширилаётган тадбирларнинг бир қирраси бу.

Соғлом турмуш тарғиботида маҳалла фуқаролар йиғинлари ва мактабларда олиб борилаётган ташвиқотнинг фойдаси катта бўляпти. Бу ишга жалб этилган 160 нафар тиббиёт ходимининг «Соғлом онадан — соғлом бола», «Ёшлар XXI асрга — наркотик моддаларсиз», «Она сути моҳияти», «Ёшлар — бизнинг келажагимиз» мавзуларида ўқиган маърузалари, савол-жавобларнинг нафи сезиляпти.

Туман дастурида кўзда тутилган тадбирлар миқёси кенг. Улар жисмонан бақувват, маънавий жиҳатдан етук болалар камол топиши, билим ва тафаккур бобида жаҳондаги ҳеч бир тенгдошидан ортда қолмаслигига кафолат яратади.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲИКМАТ

Олтин топмагину ўргангин ҳунар,
Ҳунарнинг олдида хасдир олтин-зар.

Тобланиш зарар

Ёз келиши билан кўпчилик сув ҳавзаларида чўмилиб, офтобда тобланиб ҳузур қилади. Бу одат XX асрнинг бошлариданоқ Европада урф бўлган эди. Бу шу пайтгача ҳам фойдали, ҳам ёқимли машғулот саналиб келар эди. Аммо британиялик мутахассисларнинг фикрича, тобланиш соғлиққа зарар келтирар экан. Уларнинг айтишича, касалхонага тери касаллигидан шикоят қилиб келаётганларнинг аксариятини "кун урган".

Ҳар йили қуёш нуридан 45 минг британиялик зарарланади ва шундан 5 мингги давоси йўқ "меланом" хасталиги билан оғрийди. 1600 бемор шу хасталик сабаб ҳаётдан бевақт кўз юмади.

ҚАЙСАР ФОССЕТ ЯНА САФАРДА

Дунёга ўзининг қайсарлиги билан донг таратган америкалик сайёҳ Стив Фоссет бир ўзи ҳаво шарида Ерни айланиб чиқмоқчи. Бу гал С.Фоссет саёҳатини Австралия чўлларидан бошлаш ниятида. Бу ердаги кучли шамол ҳаво шарининг етарлича кўтарилиб олишига имкон беради.

У илгари ҳам учиш аппарати ёрдамида бир неча бор Ерни айланиб чиқишга уриниб кўрган эди. 1995 йилда Сеулдан бошлаган парвозини Канадада тўхтатишга мажбур бўлди. Ўшанда 9 минг километр масофани босиб ўтгандан сўнг ҳаво шари ерга қулаб тушган эди.

ДАВЛАТ ШОШИЛИНЧ ТИББИЙ ЁРДАМ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

қуйидаги бўлимлар бўйича вакант лавозимларга ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

1. **Нейрохирургия ва мураккаб қўшма жароҳатлар илмий бўлими:**
   - бўлим раҳбари (тиббиёт фанлари доктори ёки тиббиёт фанлари номзоди) - ***1 ўрин;***
   - катта илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди) - ***2 ўрин;***
   - кичик илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди ёки илмий даражаси бўлмаган) - ***2 ўрин.***
2. **Шошилинч жарроҳлик илмий бўлими:**
   - бош илмий ходим (тиббиёт фанлари доктори) - ***2 ўрин;***
   - катта илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди) - ***4 ўрин;***
   - кичик илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди ёки илмий даражаси бўлмаган) - ***5 ўрин.***
3. **Комбустиология илмий бўлими:**
   - катта илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди) - ***1 ўрин;***
   - кичик илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди ёки илмий даражаси бўлмаган) - ***2 ўрин.***
4. **Шошилинч терапия илмий бўлими:**
   - катта илмий ходим (тиббиёт фанлари номзоди) - ***2 ўрин;***
   - кичик илмий ходим - ***4 ўрин.***

Ҳужжатлар эълон чоп этилган кундан бошлаб 1 ой давомида қабул қилинади.

Манзилимиз: Тошкент ш., Чилонзор тумани, Фарҳод кўчаси, 2-уй.
Телефонлар: 77-66-94, 79-63-62.

4461

Жумбоқ

Икки киши бир соатча олдиларидан ўтган йўловчиларни санашди. Улардан бири дарвоза олдида турди, иккинчиси йўлкада у ёқдан бу ёққа юриб турди. Йўловчиларни ким кўп санаган?

* * *

10 июлда берилган жумбоқнинг жавоби: доно киши шоҳга пиширилган дон бериб: «Шоҳим, сиз аввал мана шу дондан ҳосил олинг. Шунда мен ҳам пиширилган тухумдан жўжа чиқариб бераман», деган экан. Бу ҳақда таҳририятимизга Тошкент вилоятидан Хуршида Назарова 136-29-89 рақамли телефони орқали хабар қилди.

Биринчи даражали

МАКСИМА
МЕБЕЛЬ САЛОНИ

Бевосита Италия ва Польша туркум мебеллар тўплами.

Каталоглар асосида буюртмалар қабул қилинади.

Элтиб бериш ва йиғиш — бепул.

Манзилимиз: Фурқат кўчаси, 5. Мебель дўкони.

Тел. (371) 144-27-15.

Товар сертификатлаштирилган

4463

Журналларнинг янги сони

«Муштум» чиқаяптими?

— Бу ҳаммани зериктирмайдиган журнал бўларди, «Муштум» ҳозир ҳам чиқаяптими?

Тошкент аэропортида бир йўловчининг бу саволи кутилмаганда айтилди.

— Ҳа, ўша сиз айтган журнал қўшалоқ бўлиб («Афанди» ҳафталиги билан) ўз ўқувчилари қўлига етиб боряпти. Ана, газета дўконига қаранг, янгиси чиқибди, — шундай дейишим билан ҳалиги мухлис журналнинг 6-7 сонини сотиб олди.

Йўлимиз бир экан, кетакетгунча «Муштум»ни варақлаб, «ҳа-ҳа», «воҳ-ҳо-ҳо» деб кулиб қўярди.

— Қизиқ эканми? — сўрадим.

— Қизиқ ҳам гапми, шу пайтгача 10 та тухумнинг кучига тенг кулдим. Муқовадаги чукчалар ҳақидаги латифадан кейин Ўткир Ҳошимов ҳақида Абдуғафур Расуловнинг ҳангомаларини ўқидим. Исмоил Тўхтамишевнинг шеърлари-ку, шундоқ кўнглимга ўтирди. «Ҳаётнинг жажжи сабоқлари»ни сиз ҳам ўқинг. Унда ёзилишича, барча ёмон иллатлар бир хил ва зерикарли ҳаётдан келиб чиқаркан. «Қайтиб чиқишни билмаган кўчага кирмаслик керак» деган фалсафий фикр мени ўйлашга ундади. «Табассум бекати»даги ичак узди воқеаларни кулгудан ўзингизни тиёлмай ўқийсиз. Йўлдош Сулаймоннинг «Фарғона афандилари» китобидан берилган қўш саҳифада зукко замондошларимизнинг лутфу карамидан баҳраманд бўласиз. Булардан ташқари, ушбу сондаги таржималар ва қалампир қўшилган мақолалар, бошқотирма ва қизиқарли ҳазил расмлар юрагингизни қитиқлайди.

«Муштум» мухлисининг бу гапларидан кейин биринчи дуч келган дўкондан янги сонини сотиб олдим. Сизга ҳам шуни тавсия қиламан, азиз кулгу ишқибозлари!

«Муштум»нинг ашаддий мухлиси.

«Эколот» лотереяси — омад калити

Оғайнилар «Нексия»ли бўлишди

«Эколот» қўшма корхонасига куни кеча яна бир хушхабар етиб келди — 100 сўмлик битта «Эколот» лотереясига андижонлик икки оғайни Содиқжон Салимов ва Алишер Мамалиевлар «Нексия» автомобили ютиб олибдилар.

Қандай қилиб дерсиз? Марҳамат, ўзларидан эшитинг!

— Икковимиз ҳам оддий қурувчилармиз, — дейди Содиқжон. — Алишер билан қурилишда танишган оғайнилармиз. У ҳам менга ўхшаш лотерея ишқибози экан! Хуллас денг, 22 июн куни Балиқчи тумани марказидаги бозор чойхонасига тушлик қилгани бордик. Овқатдан кейин «Эколот» лотереясини сотиб олдик. Келишганмиз: ютуқ чиқса — арра!

— Бахтимизга ҳалиги бешта лотереядан биттасига, уямас-буямас, «Нексия» чиқса бўладими! Кўзларимга ишонмайман. Икки ўртоқ бир-биримизни қучоқлаб табрикладик ва уйимизга тушиб кетдик!

— Эртасига, душанба куни «Эколот» корхонасига келдик, — дейди Содиқжон.— Мана, бугун пайшанба куни ўз машинамизда уйимизга қайтаяпмиз.

— Ниятимиз шу, — дейди Алишер суҳбатимизни якунлаб, — бизга ўхшаб «Эколот» лотереясига ишқибоз бўлинг. Худди биздай, сизларга ҳам омад ёр бўлсин! Ишонаверинг, «Эколот» кутмаганингизда бошингизга Хумо қушини қўндиради. Бизни айтди, дерсиз!

Нигора МИРСОЛИЕВА.

Компания ва фирмалар раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР ВАЗИРЛИГИНИНГ

«ЎЗБЕКТЕНДЕРКОНСАЛТИНГ»

ва Давлат пробир палатаси АГЕНТЛИГИ
қимматли тошлар ва металларни аниқлаш, диагностика қилиш ва экспертизадан ўтказиш учун микроаналитик мажмуани етказиб бериш бўйича очиқ

ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Тендер шартлари бўйича ва маълумотлар олиш учун «Ўзбектендерконсалтинг» агентлигига мурожаат қилиш мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 75-уй, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги биноси.
Телефонлар: 68-75-10, 68-25-51, 68-24-36, факс 68-75-96.

4472

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Европа тараққиёт ва тикланиш банки, Осиё тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси, Германиянинг КфВ банки, ОПЕК фонди, шунингдек, хорижий экспорт-импорт кредит агентликлари очган кредит йўналишлари ҳисобидан кичик ва ўрта тадбиркорликни хорижий валютада қўллаб-қувватлаш дастурини амалга оширмоқда.

Биз сизнинг бизнесингиз гуллаб-яшнашидан манфаатдормиз, ўзаро ҳамкорлик қилишга тайёрмиз ва ўз мижозларимизга юксак малакали мутахассисларнинг ноёб тажрибасини, шунингдек, кредит йўналишлари доирасида молиялашнинг энг мақбул схемаларини таклиф этамиз.
Хусусан, сиз тақдим этган лойиҳанинг ўзига хос хусусиятларига қараб, **50 минг АҚШ долларидан 5 млн. АҚШ долларигача** миқдорда кредитлар берамиз.

1991 NBU 2001 National Bank of Uzbekistan

Қўшимча маълумот олиш учун банкнинг исталган бўлим ва филиалига ёхуд Ўзмиллийбанкнинг лойиҳаларни молиялаш марказига қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинг: 137-62-73-75, 137-59-47, 137-63-48.
www.nbu.com

4456

Ўзбекистон Пахтачилик илмий-тадқиқот институти маъмурияти ва касаба уюшмаси қўмитаси институтнинг Мелиорация бўлими мудири, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Қирғизбой Мирзажоновга умр йўлдоши
РАУЗА опанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университети раҳбарияти ва фундаментал фанлар факультети жамоаси «2-Олий математика» кафедраси доценти Э.Қаюмовга падари бузруквори
ҚАЮМ отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

АТБ «Турон» банк бошқаруви ва жамоаси «Ички аудит» бошқармаси бош мутахассиси Фахриддин Сатторовга онаси
Зумрад ая ТАНГИРҚУЛОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2615, 20392 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — Ҳ. КАРИМОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. ЭШҚУЛОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 22.00
1 2 3 4 5 6